

Юридичний факультет

Магістерська освітньо-професійна програма за спеціальністю 081 – Право, спеціалізація «Трудове право, правове забезпечення управлінської діяльності»

1 Обсяг програми

90 кредитів ЕКТС

2 Термін навчання

1,5 роки

3 Форма навчання

Денна

4 Освітня кваліфікація, що присвоюється

Магістр права

5 Професійна кваліфікація, що присвоюється

Юрист

6 Вимоги до зарахування

Зарахування проводиться на загальних умовах вступу на основі освітнього ступеню бакалавр, спеціаліст.

7 Профіль програми

Магістерська програма «Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності» розрахована на продовження професійної підготовки правників на рівні, що відповідає національній рамці кваліфікацій. Магістерська програма розрахована на підготовку фахівців здатних діяти в нестандартних ситуаціях у практичній сфері розв'язувати складні задачі, діяти в команді як вузькопрофільній так і мультидисциплінарній, творчо мислити і діяти, генерувати ідеї і застосовувати набуті навички під час наукової та освітньої діяльності.

Освітня програма передбачає початкову підготовку науковців, які матимуть глибоку теоретичну й практичну базу з правових питань, вмітимуть застосовувати сучасні методи для фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права. Основою освітньої програми є поєднання наукових досліджень з навчальним процесом та практикою, ознайомлення з новітніми методиками та технологіями навчання, стратегій у сфері освіти.

Випускники за магістерською програмою отримують загальні та професійні компетентності, які повністю відповідають сучасним вимогам роботодавців: підприємств, установ, організацій різних форм власності, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, судових і правоохоронних органів, адвокатури, нотаріату та ін.

Обсяг навчальної програми (90 кредитів ЕКТС) складається з циклу дисциплін загальної підготовки – 20 кредитів; циклу дисциплін професійної підготовки – 40 кредитів; дослідницької компоненти (науково-дослідницька практика, підготовка випускної кваліфікаційної роботи) – 30 кредитів. При цьому обсяг навчальних дисциплін за вільним вибором студента становить 27 кредитів.

Випускники програми отримують диплом магістра права.

8 Ключові результати навчання

8.1 Знання з предметної області

зміст чинного законодавства;
сучасні правові способи захисту прав та свобод учасників митних правовідносин;
організація та правове регулювання суб'єктів управління;
правове регулювання трудових відносин за участю юридичних та фізичних осіб,
ключові проблеми соціального партнерства;
правове регулювання адміністративно-деліктних відносин;

правову природу та порядок правового регулювання інтелектуальної власності;
практику адміністративного судочинства України та міжнародних судових інстанцій,
з метою стратегічного планування ведення справ за підсудністю на всіх етапах правореалізації;

проблеми та кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності, протидію корупції та іншим службовим порушенням;

сучасні наукові та правотворчі тенденції з метою ефективного правового забезпечення діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування;

юридичний супровід діяльності державних органів;

основні методи та прийоми юридичної психології;

правове регулювання та забезпечення інформаційних відносин;

систему правоохоронних органів, їх принципи та засади діяльності;

правові засади державного регулювання публічної служби;

сутність та порядок регламентування адміністративних процедур та адміністративного судочинства;

порядок та сутність правового регулювання відносин суб'єктів соціального діалогу, норми міжнародного права у сфері трудового права та права соціального забезпечення;

наукові дослідження у сфері трудового, адміністративного права, права соціального забезпечення та інших матеріальних і процесуальних галузях права.

новітні методики викладання у сучасній вищій правовій школі.

8.2 Когнітивні уміння та навички з предметної області

здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з фундаментальних дисциплін в процесі захисту прав учасників правовідносин;

здатність застосовувати знання та вміння для розв'язання практичних та теоретичних задач;

уміння доцільно застосовувати програмне забезпечення та інформаційні технології в практичній правовій та науково-дослідницькій роботі;

володіння методологічними прийомами наукових досліджень, вміння застосовувати прикладні методики в ході дослідження стану та перспектив розвитку права, використовувати сучасні методи системного наукового аналізу;

навички письмової та усної презентації результатів власної роботи, наукового та практичного матеріалу;

навички роботи в команді над вирішенням завдань правового характеру, пов'язаних з реальними випадками з правового регулювання підприємницької діяльності;

здатність вирішення розумових задач з планування та організації юридичного процесу, розв'язання юридичної справи, формування тактики та стратегії процесу, збирання та оцінки доказів, тощо.

Практичні навички з предметної області

професійне опрацювання джерел права;

навички вільного володіння юридичною термінологією та юридичною технікою;

навички розробки нормативно-правових актів;

навички кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, та застосовувати норми права у сфері правовідносин, і самостійно складати юридичні документи;

навички юридично правильно кваліфікувати факти та обставини;

навички забезпечення виконання вимог законності і правопорядку;

навички прийняття юридично вмотивованих рішень у відповідності до чинного законодавства;

навички з превенції правопорушень, виявлення та усунення причин та умов, що сприяють порушенню прав суб'єктів правовідносин;

навички з тлумачення та застосування норм національного законодавства, а також принципів і норм міжнародного права;

здатність використовувати основні положення і методи соціальних, гуманітарних та економічних наук при вирішенні професійних задач;

здатність до міждисциплінарної взаємодії і вміння працювати в команді з представниками інших професійних сфер в якості юридичного експерта;

навички застосування сучасних науково-дослідницьких методів та методик у професійній діяльності;

навички викладання правових дисциплін;

здатність до професійної комунікації на іноземній мові.

9 Професійні профілі випускників з прикладами:

Фахівець за спеціальністю 081 «Право» освітнього ступеню «магістр» за спеціалізацією «Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності» має право здійснювати професійну діяльність у наступних сферах та обіймати посади (відповідно до Конституції України та Законів України «Про державну службу», «Про прокуратуру», «Про національну поліцію», «Про судоустрій і статус суддів», «Про оперативно-розшукову діяльність», «Про адвокатуру», «Про нотаріат», «Про безоплатну правову допомогу», «Про підприємництво» «Про вищу освіту» та ін.):

В органах державної влади та управління:

- керівники органів державної влади всіх рівнів (відповідно до чинного законодавства);

- головні спеціалісти (відповідно до посадових інструкцій);

- спеціалісти (відповідно до посадових інструкцій).

В судовій системі:

- суддя;

- помічник судді;

- секретар судового засідання;

- судовий розпорядник.

У правоохоронних органах:

- прокурори всіх рівнів;

- начальник служби, департаменту, управління, відділу та ін.;

- оперативний працівник;

- слідчий;

- інспектор;

- дільничний.

У професійній діяльності на підприємствах, установах, організаціях та самозайнятій особі:

- підприємницька діяльність у сфері консультування (приватний підприємець);

- директор юридичної компанії;

- начальник юридичного відділу;

- начальник відділу кадрів;

- юрисконсульт;

- адвокат;

- помічник адвоката;

- нотаріус;

- помічник нотаріуса;

- консультант.

У сфері освіти і науки:

- старший викладач;
- викладач;
- асистент.

10 Вимоги до випуску

Завершена навчальна програма обсягом 90 кредитів, успішний захист випускної кваліфікаційної магістерської роботи.

11 Доступ до подальшого навчання

Магістр за спеціальністю «Право» може продовжити навчання в аспірантурі.

12 Керівник магістерської програми

Кандидат юридичних наук, доцент Рудик Вікторія Анатоліївна

Юридичний факультет

Магістерська освітньо-професійна програма за спеціальністю 081 – Право, спеціалізація «Трудове право та правове забезпечення управлінської діяльності»
Дисципліни, що пропонуються для вивчення

1-ий навчальний рік

	Осінній семестр
081-Т-М-1	Проблеми теорії держави і права
081-Т-М-2	Методика викладання юридичних дисциплін у ВНЗ
081-Т-М-3	Право інтелектуальної власності
081-Т-М-4	Іноземна мова за професійним спрямуванням
081-Т-М-5	Проблеми трудового права
081-Т-М-6	Соціальний діалог та трудові конфлікти в Україні
081-Т-М-7	Адміністративно-деліктне право
081-Т-М-8	Адміністративно-процесуальне право
	Весняний семестр
081-Т-М-4	Іноземна мова за професійним спрямуванням
081-Т-М-9	Митне право/ Правове регулювання галузевого управління
081-Т-М-10	Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності/ Страхове право
081-Т-М-11	Актуальні проблеми кваліфікації злочинців у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг/ Юридична психологія
081-Т-М-8	Адміністративно-процесуальне право
081-Т-М-12	Правові засади публічної служби в Україні/ Державна служба в Україні
081-Т-М-13	Інформаційне право/ Порівняльне адміністративне право
081-Т-М-14	Порівняльне трудове право/ Трудове право зарубіжних країн

2-ий навчальний рік

	Осінній семестр
081-Т-М-15	Педагогічна практика
081-Т-М-16	Переддипломна практика

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-1**
- *Назва дисципліни:* **Проблеми теорії держави і права**
- *Тип дисципліни:* блок обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній.
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен.
- *Викладачі:* Марущак Н.В., к.ю.н., доцент; Марущак О.А., викладач кафедри.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: етапи становлення держави і права; поняття держави, її форми, функції, механізм; поняття права, його роль в системі соціального регулювання; поняття норми права, джерел права, правових відносин; систему права та законодавства; систематизацію нормативно-правових актів та ін. Вміти: аналізувати історію і розвиток держави і права, історичних традицій їх формування; критично осмислювати позитивний і негативний досвід правового регулювання; працювати з джерелами права, користуватися ними у практичній діяльності; виступати перед аудиторією, вести дискусію.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Конституційне право», «Конституційне право зарубіжних країн».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на глибоке усвідомлення студентами сутності, призначення і функцій держави і права, їх ролі і місця в системі правового регулювання; аналіз історії і розвитку держави і права, історичних традицій їх формування; критичне осмислення позитивного і негативного досвіду правового регулювання, юридичної діяльності, реалізації, застосування, тлумачення норм права; формування у студентів юридичного мислення, політичної правової культури, зацікавленості їх у поглибленні і розширенні правознавчого світогляду, патріотизму, національної самосвідомості тощо; набуття студентами навичок роботи з джерелами права, вміння користуватися ними у практичній діяльності.
- *Рекомендована література:* Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних навчальних закладів] / М.В.Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. – Харків: Право, 2009. – 584 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-2**
- *Назва дисципліни:* **Методика викладання юридичних дисциплін у ВНЗ**
- *Тип дисципліни:* блок обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* Толкач А.М. ст. викладач
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен засвоїти сутність навчально-виховного процесу у вищій школі, особливості діяльності педагога вищої школи, сучасні інтерактивні методи та форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів..
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Трудове право».
- *Зміст дисципліни:* Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика викладання юридичних дисциплін у ВНЗ» є: поглиблення загально-дидактичних знань про організацію навчального процесу; закладення основ педагогічної майстерності магістра-юриста, формування методичних навиків організації конкретних форм аудиторної та поза аудиторної роботи із студентами
- *Рекомендована література:* Чужикова В. Г. Методика викладання права: навч. посіб. / В. Г. Чужикова. — К. : КНЕУ, 2009. — 425 с., Вагценко Г. Загальні методи навчання: Підруч. для педагогів. К.: Укр.. вид. спілка, 1997. – 441 с., Професійна педагогічна освіта: комплексний підхід/ Монографія за ред.. О.А. Дубасенюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка. електронний ресурс.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни: 081-Т-М-3*
- *Назва дисципліни: Право інтелектуальної власності*
- *Тип дисципліни: обов'язкова дисципліна*
- *Рік навчання: 1*
- *Семестр викладання: осінній*
- *Кількість кредитів: 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 190 год.)*
- *Форма контролю: екзамен*
- *Викладачі: Хименко О.А., к.ю.н., доцент. ; Стрілець О.М, к.ю.н., доцент.*
- *Результати навчання: У процесі навчання студенти мають вивчити основні положення права інтелектуальної власності як учбової дисципліни та юридичної науки, що досліджує права, що відносяться до інтелектуальної діяльності у виробничій, науковій, літературній та художній сферах; правову охорону об'єктів інтелектуальної власності; охорону та захист прав інтелектуальної власності в їх матеріальному та процесуальному змісті; наукознавчі проблеми права інтелектуальної власності.*
Напрямами вивчення дисципліни «Інтелектуальна власність» є: основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії та інститути права інтелектуальної власності як комплексної галузі права (загальних положень про систему правової охорони результатів інтелектуальної, творчої діяльності, об'єктів авторського права та суміжних прав, патентного права, засобів індивідуалізації, інших об'єктів інтелектуальної власності та забезпечення належного рівня захисту прав інтелектуальної власності), специфіка правового регулювання особистих немайнових та майнових відносин, пов'язаних з створенням та використанням результатів інтелектуальної діяльності, особливості вирішення основних конструкційно-догматичних проблем права інтелектуальної власності, які зберігають своє науково-практичне значення під час аналізу та розробки сучасного праворозуміння.
- *Спосіб навчання: аудиторна та самостійна робота*
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни): «Конституційне право», «Цивільне право», «Господарське право», «Адміністративне право»,*
- *Зміст дисципліни: Курс спрямований на отримання студентами теоретичних знань у сфері правового регулювання суспільних відносин у сфері інтелектуальної власності, у тому числі в міжнародно-правових аспектах, а також формування у студентів практичних навичок щодо самостійного розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією норма законодавства у сфері інтелектуальної власності.*
- *Рекомендована література:*

Нормативно-правові акти:

Міжнародні документи:

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів 1886 року. //Закон України «Про приєднання України до Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (Паризького акта від 24 липня 1971 року, зміненого 2 жовтня 1979 року)» // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1995, N 21, ст.155 (із змінами)
2. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури. // Закон України «Про приєднання України до Будапештського договору про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури від 28 квітня 1977 року та Інструкції до нього від 31 січня 1981 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 52. – Ст. 300.
3. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники від 21 травня 1974 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_250
4. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_052
5. Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків 1925 року. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_132

6. Договір ВОІВ про авторське право // Про приєднання до Договору див. Закон N 2733-III від 20.09.2001 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
7. Договір ВОІВ про виконання і фонограми // Про приєднання до Договору див. Закон N 2732-III від 20.09.2001 р. [– [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_769
8. Договір про закони щодо товарних знаків 1994 року // Договір ратифіковано Законом N 380/95-ВР від 13.10.1995 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_102
9. Договір про патентне право // Про приєднання до Договору див. Закон N 245-IV від 22.11.2002 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/895_002
10. Договір про патентну кооперацію 1970 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001
11. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_124
12. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_124
13. Лісабонська угода про охорону найменувань місця походження товару та їх міжнародна реєстрація 1958 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.wipo.int/treaties/en/text.jsp?file_id=285856
14. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків 1981 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134
15. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_856
16. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_763
17. Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_066
18. Паризька конвенція про охорону промислової власності 1983 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_123
19. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і органів мовлення 1961 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_763

Міжнародні угоди держав-учасниць СНД:

20. Угода про співробітництво в галузі авторського права і суміжних прав – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_045
21. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів в галузі правової охорони винаходів – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_514
22. Угода про заходи щодо попередження та припинення використання неправдивих товарних знаків та географічних зазначень – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_225
23. Угода про співробітництво у сфері правової охорони й захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони й захисту інтелектуальної власності – [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/997_n31

Загальне законодавство у сфері інтелектуальної власності:

24. Конституція України //Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
25. Цивільний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
26. Кодекс України про адміністративні правопорушення – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
27. Кримінальний кодекс України. (ст. ст. 176, 177, 203-1, 216, 229, 239, 232) – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
28. Митний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
29. Кримінальний процесуальний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
30. Господарський процесуальний кодекс України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
31. Кодекс законів про працю України. (ст. ст. 42, 91, 95, 126) – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
32. Податковий кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
33. Цивільний процесуальний кодекс України – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>
34. Про захист економічної конкуренції. Закон України від 11 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
35. Про Антимонопольний комітет України. Закон України від 26 листопада 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 50. – Ст. 472
36. Про інформацію. Закон України від 2 жовтня 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650 (зі змінами).
37. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні. Закон України від 16 листопада 1992 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – Ст. 1 (зі змінами).
38. Про режим іноземного інвестування. Закон України від 19 березня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 19. – Ст. 80 (зі змінами).
39. Про науково-технічну інформацію. Закон України від 25 червня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993 р. – № 33. – Ст. 345 (зі змінами).
40. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 47. – Ст. 646 (зі змінами).
41. Про телебачення і радіомовлення. Закон України від 21 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 10. – Ст. 43 (зі змінами).
42. Про захист інформації в автоматизованих системах. Закон України від 5 липня 1994 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286
43. Про наукову і науково-технічну експертизу. Закон України від 10 лютого 1995 року // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 9. – Ст. 56 (зі змінами).
44. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України від 13 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 12. – Ст. 165 (зі змінами).
45. Про рекламу. Закон України від 3 липня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 181.
46. Про видавничу справу. Закон України від 5 червня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 32. – Ст. 206 (зі змінами).
47. Про народні художні промисли. Закон України від 21 червня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 41. – Ст. 199.
48. Про архітектурну діяльність. Закон України від 20 травня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 31. – Ст. 246.
49. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів. Закон України від 23 вересня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 50. – Ст. 302
50. Про професійних творчих працівників і творчі союзи. Закон України від 7 жовтня 1997

- року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 52. – Ст. 312.
51. Про кінематографію. Закон України від 13 січня 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 22. – Ст. 114 (зі змінами).
 52. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування. Закон України від 17 січня 2002 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – Ст. 121 (зі змінами).
 53. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію і сертифікацію» від 10 травня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 27. – Ст. 289.
 54. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні. Указ Президента України від 27 квітня 2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – Том 2. – Стор. 820. – Ст. 783
 55. Про Тимчасове положення про правову охорону об'єктів промислової власності та раціоналізаторських пропозицій в Україні від 18 вересня 1992 року // Збірник указів Президента. – 1992. – № 3.
 56. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції розвитку національної системи правової охорони інтелектуальної власності» від 13 червня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 24. – том 1. – Стор. 77. – Ст. 1177.
 57. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції легалізації програмного забезпечення та боротьби з нелегальним його використанням» від 15 травня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 20. – Стор. 85. – Ст. 989
 58. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Державної патентної бібліотеки» від 19 серпня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 34. – Стор. 203. – Ст. 1610
 59. Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): постанова Кабінету Міністрів України від 27 серпня 1997 року // Офіційний вісник України. – 1997. – № 35. – Стор. 95
 60. Про затвердження Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади: постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1433-2003-%D0%BF>
 61. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF>
 62. Наказ Державного патентного відомства України про встановлення розміру плати за атестацію кандидатів у представники у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) від 5 вересня 1994 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0221-94>
 63. Щодо питань атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): Наказ МОН України, Порядок від 25.07.2006 р. № 556 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1021-06>
 64. Указ Президента України «Про Державну службу інтелектуальної власності» від 08.04.2011 р. № 436/2011. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436/2011>

Спеціальне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав:

65. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 23 грудня 1993 року № 3792-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64 (зі змінами).
66. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних. Закон України 23 березня 2000 року N 1587-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183.
67. Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів літератури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин. Указ Президента України від 6 лютого 1992 року № 75 // Збірник указів Президента. – 1992. – № 1.

68. Про державну економічну підтримку вітчизняних друкованих засобів масової інформації : Указ Президента України від 16 квітня 1997 року № 332/97 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/332/97>
69. Про упорядкування торгівлі деякими підакцизними товарами, пов'язаними з використанням аудіовізуальних творів і примірників фонограм: Указ Президента України від 20 травня 1998 року № 491/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 20. – стор. 2
70. Про деякі питання державної підтримки книговидавничої справи : Указ Президента України від 23 липня 1998 року № 816/98 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/816/98>
71. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні : Указ Президента України від 27 квітня 2001 року № 285/2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – стор. 820. – Ст. 783.
72. Про невідкладні заходи щодо посилення захисту прав інтелектуальної власності в процесі виробництва, експорту, імпорту та розповсюдження дисків для лазерних систем зчитування : Указ Президента України від 30 січня 2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 5. – стор. 40. – Ст. 188.
73. Про розміри відрахувань до фондів творчих спілок України за використання творів літератури та мистецтва : постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 1992 р. № – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/108-92-%D0%BF>
74. Про державну реєстрацію прав автора на твори науки, літератури і мистецтва : постанова Кабінету Міністрів України від 18 липня 1995 р. N 532 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/532-95-%D0%BF>
75. Про затвердження Правил роздрібної торгівлі примірниками аудіовізуальних творів і фонограм : постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 1997 р. N 1209 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 45. – стор. 55.
76. Про затвердження Положення про державне посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів : постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 1998 р. № 1315 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 33. – стор. 91.
77. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – стор. 114. – Ст. 2369.
78. Про затвердження Порядку обігу дисків для лазерних систем зчитування, що були вироблені або імпортовані до набрання чинності Законом України «Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» : постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 р. № 600 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 19. – стор. 13. – Ст. 963.
79. Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Державного департаменту інтелектуальної власності : постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. № 674 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 21. – стор. 68. – Ст. 1042.
80. Про затвердження Порядку надання, зберігання та видачі примірників дисків для лазерних систем зчитування : постанова Кабінету Міністрів України від 4 липня 2002 р. № 925 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 27. – стор. 84. – Ст. 1280.
81. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – стор. 298. – Ст. 129.
82. Про затвердження Порядку легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади : постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 253 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 10. – стор. 77. – Ст. 586.
83. Про затвердження форм документів щодо питань видачі контрольних марок імпортерам, експортерам та відтворювачам примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних та інструкцій по здійсненню державного контролю за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності

- : Наказ Міносвіти та науки від 04.05.2005 року № 273 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 22. – стор. 151. – Ст. 1242.
84. Про порядок виплати авторської винагороди за передачу виключних майнових прав на фільм і його використання, що створюється за державним замовленням Міністерства культури і мистецтв України : Наказ Міністерства культури № 203 від 03.04.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 20. – стор. 118. – Ст. 998.
85. Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування : Наказ Держпідприємництва № 71/382 від 03.07.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 30. – стор. 111. – Ст. 1438.
86. Положення про реєстр виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення. Постанова КМУ від 14 січня 2004 року № 27 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 2. – том 1. – стор. 112. – Ст. 51.
87. Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва дисків для лазерних систем зчитування : Наказ Держпідприємництва 21.02.2003 року № 12/93 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 12. – стор. 206. – Ст. 556.
88. Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління, які здійснюватимуть збирання і розподіл винагороди (роялті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм : Наказ МОН України від 30.08.2013 № 1249 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1528-13>
89. Про затвердження Порядку здійснення відрахувань виробниками та імпортерами обладнання і матеріальних носіїв, із застосуванням яких у домашніх умовах можна здійснити відтворення творів і виконань, зафіксованих у фонограмах і (або) відеограмах : Наказ МОН України та інших відомств від 24.11.2003 року № 780/123/561 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 51. – том 2. – стор. 431. – Ст. 2717.
90. Про утворення Реєстру комп'ютерних програм : Наказ МОН України від 29.11.2004 року № 888 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 49. – стор. 209. – Ст. 3248.
91. Про затвердження правил використання комп'ютерних програм у навчальних закладах : Наказ МОН України від 02.12.2004 року № 903 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 3. – стор. 173. – Ст. 164.

Спеціальне законодавство України у сфері промислової власності :

92. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 32 (зі змінами).
93. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 34 (зі змінами).
94. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 36 (зі змінами).
95. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16 червня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267 (зі змінами).
96. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 5 листопада 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28.
97. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 року № 3116-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218 (зі змінами).
98. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164 (зі змінами).
99. Про спеціально уповноважені органи для визначення та контролю особливих властивостей та інших характеристик товарів : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 року № 149-р // Офіційний вісник України. – 2001. – Стор. 174. – Ст. 764.
100. Про державну систему депонування штамів мікроорганізмів. Постанова КМУ від 12 жовтня 1994 року – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/705-94-%D0%BF>

101. Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми : постанова Кабінету Міністрів України від 14.01.2004 № 8 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/8-2004-%D0%BF>
102. Про затвердження Угоди про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів : постанова Кабінету Міністрів України від 13 грудня 1999 року № 2292 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 50. – Стор. 154.
103. Про порядок виплати винагороди авторам винаходів і промислових зразків, що охороняються чинними на території України свідоцтвами СРСР : постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 1994 року № 473– [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/473-94-%D0%BF>
104. Про затвердження Положення Про Всеукраїнський конкурс інноваційних технологій у сфері професійно-технічної освіти : Наказ МОН України від 26.04.2013 № 471 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0791-13>
105. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року № 1716 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 51. – Стор. 101. – Ст. 3354.
106. Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованої топографії інтегральної мікросхеми : постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 року № 8 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 2. – том 1. – Стор. 24. – Ст. 38.
107. Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Державного департаменту інтелектуальної власності : Наказ МОН України від 15.09.2003 № 622 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0877-03>
108. Порядок визнання знака добре відомим в Україні Апеляційною палатою Державного департаменту інтелектуальної власності : затверджений наказом МОН України від 15.04.2005 № 228 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 19. – Стор. 193. – Ст. 1007.
109. Положення про Державний реєстр свідоцтв України на знаки для товарів і послуг : затверджено наказом МОН України № 10 від 10.01.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 5. – Стор. 122. – Ст. 207.
110. Положення про Державний реєстр патентів України на промислові зразки : затверджено наказом МОН України № 290 від 12.04.2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – Стор. 1020. – Ст. 803.
111. Положення про Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на винаходи : затверджено наказом МОН України № 291 від 12.04.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – Стор. 1029. – Ст. 804.
112. Положення про Державний реєстр України топографії інтегральних мікросхем : затверджене наказом МОН України № 292 від 12.04.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 18. – том 2. – Стор. 1041. – Ст. 805.
113. Положення про Державний реєстр деклараційних патентів України на корисні моделі : затверджене наказом МОН України № 469 від 20.06.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 27. – Стор. 124. – Ст. 1227
114. Положення про Державний реєстр патентів і деклараційних патентів України на секретні винаходи : затверджено наказом МОН України № 739 від 14.11.2001 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 47. – Стор. 314. – Ст. 2125
115. Положення про Державний реєстр України назв місць походження товарів і прав на використання реєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів : затверджено наказом МОН України № 798 від 13.12.2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Стор. 362. – Ст. 2402
116. Щодо питань атестації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) : Наказ МОН України від 25.07.2006 № 556 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1021-06>
117. Положення про перелік видових назв товарів : затверджено наказом МОН України № 583 від 12.12.2000 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 4. – Стор. 343. – Ст. 163.

118. Положення про Державний реєстр деклараційних патентів України на секретні корисні моделі : затверджено наказом МОН України № 738 від 14.11.2001 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 47. – Стор. 307. – Ст. 2124.
119. Інструкція про порядок продовження строку дії патенту на винахід, об'єктом якого є засіб, використання якого потребує дозволу компетентного органу : затверджена наказом МОН України № 298 від 13.05.2002 року // Офіційний вісник України. – 2002. – № 22. – Стор. 140. – Ст. 1084.
120. Про затвердження Положення про Комісію щодо погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави "Україна", до знака для товарів і послуг : Наказ МОН України від 07.10.2003 року № 677 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 42. – Стор. 216. – Ст. 2247.
121. Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що містять офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг : Наказ МОН України від 04.03.2004 року № 175 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 11. – стор. 176. – Ст. 693.
122. Інструкція про офіційну публікацію заяви про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) та клопотання про її відкликання : затверджена наказом МОН України від 16.07.2001 № 520 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0643-01>
123. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі) : затверджена наказом МОН України від 16.07.2001 р. № 521 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – стор. 377. – Ст. 1438.
124. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 574 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 353. – Ст. 1613.
125. Інструкція про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразка та клопотання про її відкликання : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 575 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 369. – Ст. 1614.
126. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака для товарів і послуг : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 576 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 376. – Ст. 1615.
127. Інструкція про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми : затверджена наказом МОН України від 03.08.2001 р. № 577 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 34. – стор. 392. – Ст. 1616.
128. Інструкція про видачу патентів України на секретні винаходи, які охороняються авторськими свідоцтвами СРСР на секретні винаходи : затверджена наказом МОН України від 11.03.2002 р. № 184 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – стор. 281. – Ст. 772.
129. Про затвердження Інструкції про порядок видачі патенту України на винахід, що охороняється авторським свідоцтвом СРСР : Наказ МОН України від 29.06.2005 р. № 387 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0757-05>
130. Правила складання та подання заявки на промисловий зразок: затверджені наказом МОН України від 18.02.2002 р. № 110 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 11. – стор. 202. – Ст. 531.
131. Правила розгляду заявки на промисловий зразок : затверджені наказом МОН України від 18.03.2002 р. № 198 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – стор. 286. – Ст. 773.
132. Правила розгляду заявки на винахід та заявки на корисну модель : затверджені наказом МОН України від 15.03.2002 р. № 197 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. –

- стор. 356. – Ст. 887.
133. Правила складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми : затверджені наказом МОН України від 18.04.2002 р. № 260 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 19. – стор. 25. – Ст. 966.
 134. Правила складання і подання заявки на винахід та заявки на корисну модель : затверджені наказом МОН України від 22.01.2001 р. № 22 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 9. – стор. 382. – Ст. 386.
 135. Правила складання, подання та проведення експертизи заявки на реєстрацію кваліфікованого зазначення походження товару та/або права на використання реєстрованого кваліфікованого зазначення походження товару : затверджені наказом МОН України від 17.08.2001 р. № 598 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 36. – стор. 385. – Ст. 1682.
 136. Правила складання і подання заявки на видачу свідоцтва України на знак для товарів і послуг : затверджені наказом Держпатенту України від 28 липня 1995 р. № 116 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0276-95>
 137. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ МОН від 22.04.2005 № 247 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 19. – стор. 202. – Ст. 1008.

Державні стандарти України (ДСТУ):

138. ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення».
139. ДСТУ 3575-97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення».

Акти законодавства ЄС у сфері інтелектуальної власності Авторське право і суміжні права:

1. Директива Ради від 03.10.1989 89/552/ЄЕС про координацію певних положень, визначених законами, підзаконними актами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення (Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by Law, Regulation or Administrative Action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities) OJ L 298, 17.10.1989, p. 23–30.
2. Директива Ради 91/250/ЄЕС від 14.05.1991 про правову охорону комп'ютерних програм (Council Directive 91/250/EEC of 14 May 1991 on the legal protection of computer programs) OJ L 122, 17.5.1991, p. 42–46.
3. Директива Ради 93/83/ЄЕС від 27.09.1993 про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав при застосуванні їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції (Council Directive 93/83/EEC of 27 September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission) OJ L 248, 6.10.1993, p. 15–21.
4. Директива 96/9 ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11.03.1996 року про правову охорону баз даних (Directive 96/9/EC of the European Parliament and of the Council of 11 March 1996 on the legal protection of databases) OJ L 77, 27.3.1996, p. 20–28.
5. Директива № 2001/29/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22.05.2001 про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві (Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society) OJ L 167, 22.6.2001, p. 10–19.
6. Директива 2001/84/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27.09.2001 року про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва (Directive 2001/84/EC of the European Parliament and of the Council of 27 September 2001 on the resale right for the benefit of the author of an original work of art) OJ L 272, 13.10.2001, p. 32–36.

7. Рекомендації Комісії від 18.05.2005 щодо колективного міжнародного управління авторськими і суміжними правами стосовно правомірного надання музичних послуг онлайн (Commission Recommendation of 18 May 2005 on collective cross-border management of copyright and related rights for legitimate online music services (Text with EEA relevance) OJ L 276, 21.10.2005, p. 54–57; OJ L 349M, 12.12.2006, p. 475–478 (MT).
8. Директива Європейського Парламенту і Ради 2006/115/ЄС від 12.12.2006 про право на прокат і позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності (кодифікована версія) (Directive 2006/115/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on rental right and lending right and on certain rights related to copyright in the field of intellectual property (codified version)) OJ L 376, 27.12.2006, p. 28–35.
9. Директива Ради Європейського парламенту і Ради 2006/116/ЄС від 12.12.2006 про строки охорони авторського права і деяких суміжних прав (кодифікована версія) (Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights (codified version)) Official Journal L 372, 27/12/2006 P. 0012 – 0018.

Винаходи і корисні моделі:

10. Директива 98/44/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 06.07.1998 про правову охорону біотехнологічних винаходів (Directive 98/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 July 1998 on the legal protection of biotechnological inventions) OJ L 213, 30.7.1998, p. 13–21.
11. Угода стосовно патентів Співтовариства 89/695/ЄЕС від 15 грудня 1989 року (89/695/ЄЕС: Agreement relating to Community patents - Done at Luxembourg on 15 December 1989) OJ L 401, 30.12.1989, p. 1–27)
12. Пропозиція про ухвалення Директиви Європейського Парламенту та Ради від 25.06.2002 про патентоздатність винаходів, пов'язаних з комп'ютером (Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the patentability of computer-implemented inventions /COM/2002/0092 final - COD 2002/0047) OJ C 151E, 25.6.2002, p. 129–131.
13. Спільна позиція (ЄС) № 20/2005 від 07.03.2005, прийнята Радою, що діє відповідно до процедури, визначеної Статтею 251 Угоди, що засновує Європейське Співтовариство, щодо прийняття Директиви Європейського парламенту та Ради про патентоздатність винаходів, пов'язаних з комп'ютером (Common Position (EC) No 20/2005 of 7 March 2005 adopted by the Council, acting in accordance with the procedure referred to in Article 251 of the Treaty establishing the European Community, with a view to adopting a Directive of the European Parliament and of the Council on the patentability of computer-implemented inventions) OJ C 144E, 14.6.2005, p. 9–15.
14. Законодавча резолюція Європейського парламенту про Спільну позицію Ради щодо прийняття Директиви Європейського парламенту та Ради про патентоздатність винаходів, пов'язаних з комп'ютером (European Parliament legislative resolution on the Council common position with a view to the adoption of a directive of the European Parliament and of the Council on the patentability of computer-implemented inventions (11979/1/2004 - C6-0058/2005 - 2002/0047(COD)) OJ C 157E, 6.7.2006, p. 265–265.
15. Регламент (ЄС) № 816/2006 Європейського Парламенту і Ради від 17 травня 2006 року про обов'язкове ліцензування патентів, що стосуються виробництва фармацевтичної продукції для експорту до країн з проблемами охорони здоров'я (Regulation (EC) No 816/2006 of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on compulsory licensing of patents relating to the manufacture of pharmaceutical products for export to countries with public health problems) OJ L 157, 9.6.2006, p. 1–7
16. Регламент (ЄС) № 469/2009 Європейського Парламенту та Ради від 6 травня 2009 року стосовно створення свідоцтв додаткової охорони медичних продуктів (Regulation (EC) No 469/2009 of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 concerning the

supplementary protection certificate for medicinal products (Codified version) (Text with EEA relevance)) OJ L 152, 16.6.2009, p. 1–10

Промислові зразки:

17. Директива Європейського Парламенту та Ради 98/71/ЄС від 13.10.1998 про правову охорону промислових зразків (Directive 98/71/EC of the European Parliament and of the Council of 13 October 1998 on the legal protection of designs) OJ L 289, 28.10.1998, p. 28–35.
18. Регламент Ради (ЄС) № 6/2002 від 12.12.2001 про промислові зразки Співтовариства (Council Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001 on Community designs) OJ L 3, 5.1.2002, p. 1–24.
19. Регламент Комісії (ЄС) № 2245/2002 від 21.10.2002 щодо реалізації Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 від 12.11.2001 про промислові зразки Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 2245/2002 of 21 October 2002 implementing Council Regulation (EC) No 6/2002 on Community designs) OJ L 341, 17.12.2002, p. 28–53.
20. Рішення Ради 2006/954/ЄС від 18.12.2006 підтверджуюче приєднання ЄС до Женевського Акту Гаазької Угоди стосовно міжнародної реєстрації промислових зразків, прийнятого у Женеві 2 липня 1999 року (2006/954/EC: Council Decision of 18 December 2006 approving the accession of the European Community to the Geneva Act of the Hague Agreement concerning the international registration of industrial designs, adopted in Geneva on 2 July 1999) OJ L 386, 29.12.2006, p. 28–43
21. Регламент Ради (ЄС) № 1891/2006 від 18.12.2006 року щодо внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 6/2002 та (ЄС) 40/94 з метою сприяння приєднання ЄС до Женевського Акту Гаазької Угоди стосовно міжнародної реєстрації промислових зразків, прийнятого у Женеві 2 липня 1999 року (Council Regulation (EC) No 1891/2006 of 18 December 2006 amending Regulations (EC) No 6/2002 and (EC) No 40/94 to give effect to the accession of the European Community to the Geneva Act of the Hague Agreement concerning the international registration of industrial designs) OJ L 386, 29.12.2006, p. 14–16; OJ L 200M , 1.8.2007, p. 562–564 (MT)

Знаки для товарів і послуг (торговельні марки):

22. Регламент Ради (ЄС) №207/2009 від 26 лютого 2009 року щодо Торговельної марки Співтовариства (Кодифікована версія) (Council Regulation (EC) No 207/2009 of 26 February 2009 on the Community trade mark (codified version) Text with EEA relevance) OJ L 78, 24.3.2009, p. 1–42
23. Директива 2008/95/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22 жовтня 2008 щодо наближення законодавств Держав-членів щодо торговельних марок (Кодифікована версія) (Directive 2008/95/EC of the European Parliament and of the Council of 22 October 2008 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (Codified version) (Text with EEA relevance)) OJ L 299, 8.11.2008, p. 25–33
24. Регламент Комісії (ЄС) №2868/95 та щодо імплементації Регламенту Ради (ЄС) №40/94 про торговельну марку Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark) OJ L 303, 15.12.1995, p. 1–32
25. Регламент Комісії (ЄС) №1041/2005 від 29.06.2005, яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 2868/95 та щодо імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 40/94 про торговельну марку Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 1041/2005 of 29 June 2005 amending Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark (Text with EEA relevance)) OJ L 172, 5.7.2005, p. 4–21 OJ L 287M , 18.10.2006, p. 12–29 (MT).
26. Регламент Комісії (ЄС) №355/2009 від 31 березня 2009 року, яким вносяться зміни до Регламенту Комісії (ЄС) №2869/95 щодо зборів, які сплачуються до Бюро (Відомства) із

- гармонізації на внутрішньому ринку (торговельні марки та промислові зразки) та до Регламенту (ЄС) №2868/95 щодо імплементації Регламенту Ради (ЄС) №40/94 щодо торговельної марки Співтовариства (Commission Regulation (EC) No 355/2009 of 31 March 2009 amending Regulation (EC) No 2869/95 on the fees payable to the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs) and Regulation (EC) No 2868/95 implementing Council Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark) OJ L 109, 30.4.2009, p. 3–5
27. Регламент Ради (ЄС) №3288/94 від 22 грудня 1994 року щодо внесення змін до Регламенту (ЄС) №40/94 щодо торговельної марки Співтовариства для імплементації угод, укладених у рамках Уругвайського раунду (Council Regulation (EC) No 3288/94 of 22 December 1994 amending Regulation (EC) No 40/94 on the Community trade mark for the implementation of the agreements concluded in the framework of the Uruguay Round) OJ L 349, 31.12.1994, p. 83–84
28. Регламент Комісії (ЄС) №2869/95 від 13 грудня 1995 року щодо зборів, які сплачуються до Бюро (Відомства) із гармонізації на внутрішньому ринку (торговельні марки та промислові зразки) (Regulation (EC) No 2869/95 of 13 December 1995 on the fees payable to the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs)) OJ L 303, 15.12.1995, p. 33–38

Географічні зазначення:

29. Регламент Ради (ЄЕС) № 1601/91 від 10.06.1991, що встановлює загальні правила визначення, опису та оформлення ароматизованих вин, ароматизованих напоїв на основі вин і ароматизованих коктейлів з виноградних виноматеріалів (Council Regulation (EEC) No 1601/91 of 10 June 1991 laying down general rules on the definition, description and presentation of aromatized wines, aromatized wine-based drinks and aromatized wine-product cocktails) OJ L 149, 14.6.1991, p. 1–9.
30. Регламент Ради ЄС № 510/2006 від 20.03.2006 р. про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Council Regulation (EC) No 510/2006 of 20 March 2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) Official Journal L 093, 31/03/2006 P. 0012 – 0025.
31. Регламент Комісії (ЄС) № 1898/2006 від 14.12.2006, що встановлює деталізовані правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 510/2006 про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Commission Regulation (EC) No 1898/2006 of 14 December 2006 laying down detailed rules of implementation of Council Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) OJ L 369, 23/12/2006 P. 0001 – 0019.
32. Регламент Ради (ЄС) № 1234/2007 від 22 жовтня 2007 року щодо заснування спільного регулювання сільськогосподарських ринків та щодо спеціальних положень для певних сільськогосподарських продуктів (Council Regulation (EC) No 1234/2007 of 22 October 2007 establishing a common organisation of agricultural markets and on specific provisions for certain agricultural products (Single CMO Regulation)) O J L 299, 16.11.2007, p. 1–149
33. Регламент (ЄС) № 110/2008 Європейського Парламенту та Ради від 15.01.2008 щодо визначення, опису, оформлення, маркування та захисту географічних зазначень спиртних напоїв і щодо скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 1576/89 (Regulation (EC) № 110/2008 of the European Parliament and of the Council of 15 January 2008 on the definition, description, presentation, labelling and the protection of geographical indications of spirit drinks and repealing Council Regulation (EEC) No 1576/89) OJ L 039, 13/02/2008 P. 0016 – 0054.
34. Регламент Ради (ЄС) № 479/2008 від 29.04.2008 про спільну організацію ринку вина, яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 1493/1999, (ЄС) № 1782/2003, (ЄС) № 1290/2005, (ЄС) № 3/2008 і скасовується Регламент (ЄЕС) № 2392/86 і (ЄС) № 1493/1999 (Council Regulation (EC) No 479/2008 of 29 April 2008 on the common

- organisation of the market in wine, amending Regulations (EC) No 1493/1999, (EC) No 1782/2003, (EC) No 1290/2005, (EC) No 3/2008 and repealing Regulations (EEC) No 2392/86 and (EC) No 1493/1999) OJ L 148, 6.6.2008, p. 1–61.
35. Регламент Комісії (ЄС) № 417/2008 від 08.05.2008, яким вносяться зміни до Додатків I та II Регламенту Ради (ЄС) № 510/2006 про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Commission Regulation (EC) No 417/2008 of 8 May 2008 amending Annexes I and II to Council Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) OJ L 125, 09/05/2008 P. 0027 – 0027
 36. Регламент Комісії (ЄС) № 628/2008 від 02.07.2008, яким вносяться зміни до Регламенту (ЄС) № 1898/2006, що встановлює деталізовані правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 510/2006 про захист географічних зазначень та зазначень походження сільськогосподарської продукції та продуктів харчування (Commission Regulation (EC) No 628/2008 of 2 July 2008 amending Regulation (EC) No 1898/2006 laying down detailed rules of implementation of Council Regulation (EC) No 510/2006 on the protection of geographical indications and designations of origin for agricultural products and foodstuffs) OJ L 173, 03/07/2008 P. 0003 – 0005
 37. Регламент Ради (ЄС) № 491/2009 від 25 травня 2009 року щодо внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 1234/2007 щодо заснування спільного регулювання сільськогосподарських ринків та щодо спеціальних положень для певних сільськогосподарських продуктів (Council Regulation (EC) No 491/2009 of 25 May 2009 amending Regulation (EC) No 1234/2007 establishing a common organisation of agricultural markets and on specific provisions for certain agricultural products (Single CMO Regulation)) O J L 154 , 17/06/2009 P. 0001 – 0056
 38. Директива 2009/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 року щодо розробки та продажу природних мінеральних вод (Зміни) (Directive 2009/54/EC of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 on the exploitation and marketing of natural mineral waters (Recast) (Text with EEA relevance) OJ L 164, 26.6.2009, p. 45–58
 39. Регламент Комісії (ЄС) № 607/2009 від 14 липня 2009 року, що встановлює деталізовані правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 479/2008, у відношенні охоронюваних позначень походження та географічних зазначень, традиційних термінів, маркування та представлення певних продуктів сектору вина (Commission regulation (EC) No 607/2009 of 14 July 2009 laying down certain detailed rules for the implementation of Council Regulation (EC) No 479/2008 as regards protected designations of origin and geographical indications, traditional terms, labelling and presentation of certain wine sector products) OJ L 193, 24.7.2009, p. 60–139

Топографії інтегральних мікросхем:

40. Директива Ради від 16.12.1986 про правову охорону топографії напівпровідникових виробів (87/54/ЄЕС) (Council Directive 87/54/EEC of 16 December 1986 on the legal protection of topographies of semiconductor products) OJ L 24, 27.1.1987, p. 36–40
41. 94/824/ЄС: Рішення Ради від 22.12.1994 щодо подовження правової охорони топографії напівпровідникових виробів для осіб з Країн-Членів Світової Організації Торгівлі (94/824/EC: Council Decision of 22 December 1994 on the extension of the legal protection of topographies of semiconductor products to persons from a Member of the World Trade Organization) OJ L 349, 31.12.1994, p. 201–202

Сорти рослин:

42. Регламент Ради (ЄС) № 2100/94 від 27.07.1994 про права на сорт рослин Співтовариства (Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights) OJ L 227, 1.9.1994, p. 1–30

43. Регламент Комісії (ЄС) № 1238/95 від 31.05.1995, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 1238/95 of 31 May 1995 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office) OJ L 121, 1.6.1995, p. 31–36
44. Регламент Комісії (ЄС) № 1239/95 від 31.05.1995 що встановлює правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 щодо процедур, які розглядає Бюро Співтовариства з захисту прав на сорти рослин (Commission Regulation (EC) No 1239/95 of 31 May 1995 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards proceedings before the Community Plant Variety Office) OJ L 121, 1.6.1995, p. 37–59
45. Регламент Комісії (ЄС) № 1768/95 від 24.07.1995, що запроваджує правила застосування сільськогосподарського винятку, передбаченого в статті 14(3) Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Commission Regulation (EC) No 1768/95 of 24 July 1995 implementing rules on the agricultural exemption provided for in Article 14 (3) of Council Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 173, 25.7.1995, p. 14–21
46. Регламент Ради (ЄС) № 2506/95 від 25.10.1995, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Council Regulation (EC) No 2506/95 of 25 October 1995 amending Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 258, 28.10.1995, p. 3–4
47. Регламент (ЄС) № 1610/96 Європейського Парламенту та Ради від 23.07.1996 про створення додаткового охоронного сертифікату щодо засобів для захисту рослин (Regulation (EC) No 1610/96 of the European Parliament and of the Council of 23 July 1996 concerning the creation of a supplementary protection certificate for plant protection products) OJ L 198, 8.8.1996, p. 30–35
48. Регламент Ради (ЄС) № 2470/96 від 17.12.1996 щодо продовження строків дії права на сорт рослин Співтовариства для сортів картоплі (Council Regulation (EC) No 2470/96 of 17 December 1996 providing for an extension of the terms of a Community plant variety right in respect of potatoes) OJ L 335, 24.12.1996, p. 10–10
49. Регламент Комісії (ЄС) № 2605/98 від 03.12.1998, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1768/95, що запроваджує правила сільськогосподарських винятків, передбачених в статті 14(3) Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Commission Regulation (EC) No 2605/98 of 3 December 1998 amending Regulation (EC) No 1768/95 implementing rules on the agricultural exemption provided for in Article 14(3) of Council Regulation (EC) No 2100/94 on Community Plant Variety Rights) OJ L 328, 4.12.1998, p. 6–7
50. Регламент Комісії (ЄС) № 329/2000 від 11.02.2000, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 329/2000 of 11 February 2000 amending Regulation (EC) No 1238/95 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office) OJ L 37, 12.2.2000, p. 19–20
51. Директива Ради 2002/53/ЄС від 13.06.2002 про спільний каталог сортів видів сільськогосподарських культур (Council Directive 2002/53/EC of 13 June 2002 on the common catalogue of varieties of agricultural plant species) OJ L 193, 20.7.2002, p. 1–11
52. Регламент Комісії (ЄС) № 2181/2002 від 06.12.2002, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1239/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується процедур в Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 2181/2002 of 6 December 2002 amending Regulation (EC) No 1239/95 establishing implementing rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards proceedings before the Community Plant Variety Office) OJ L 331, 7.12.2002, p. 14–15

53. Регламент Комісії (ЄС) № 569/2003 від 28.03.2003, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 1238/95, яким встановлюються імплементаційні правила щодо застосування Регламенту Комісії (ЄС) № 2100/94 в тому, що стосується зборів, які належить сплачувати Бюро Співтовариства з питань сортів рослин (Commission Regulation (EC) No 569/2003 of 28 March 2003 amending Regulation (EC) No 1238/95 establishing implementation rules for the application of Council Regulation (EC) No 2100/94 as regards the fees payable to the Community Plant Variety Office) OJ L 82, 29.3.2003, p. 13–16
54. Регламент Ради (ЄС) № 1650/2003 від 28.06.2003, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Council Regulation (EC) No 1650/2003 of 18 June 2003 amending Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 245, 29.9.2003, p. 28–29
55. Регламент Ради (ЄС) № 873/2004 від 29.04.2004, яким вносяться поправки до Регламенту (ЄС) № 2100/94 про права Співтовариства на сорти рослин (Council Regulation (EC) No 873/2004 of 29 April 2004 amending Regulation (EC) No 2100/94 on Community plant variety rights) OJ L 162, 30.4.2004, p. 38–39

Захист прав інтелектуальної власності:

56. Регламент Ради (ЄС) № 1383/2003 від 22.07.2003 щодо застосування митних дій стосовно товарів з підозрою на порушення певних прав інтелектуальної власності та заходів, що мають вживатися стосовно товарів, які порушують такі права (Council Regulation (EC) No 1383/2003 of 22 July 2003 concerning customs action against goods suspected of infringing certain intellectual property rights and the measures to be taken against goods found to have infringed such rights) OJ L 196, 2.8.2003, p. 7–14
57. Директива 2004/48/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 29.04.2004 про забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності (Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights (Text with EEA relevance)) OJ L 157, 30.4.2004, p. 45–86
58. Регламент Комісії (ЄС) № 1891/2004 від 21.10.2004, що встановлює умови імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 1383/2003 щодо застосування митних дій стосовно товарів з підозрою на порушення певних прав інтелектуальної власності та заходів, що мають вживатися стосовно товарів, які порушують такі права (Commission Regulation (EC) No 1891/2004 of 21 October 2004 laying down provisions for the implementation of Council Regulation (EC) No 1383/2003 concerning customs action against goods suspected of infringing certain intellectual property rights and the measures to be taken against goods found to have infringed such rights) OJ L 328, 30.10.2004, p. 16–49
OJ L 322M, 2.12.2008, p. 3–36 (MT)

- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- **Код дисципліни: 081-Т-М-4**
- **Назва дисципліни: Іноземна мова за професійним спрямуванням**
- **Тип дисципліни:** блок обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки
- **Рік навчання:** 1,2
- **Семестр викладання:** осінній, весняний
- **Кількість кредитів:** 6 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години –60 год.; практичні заняття – 60 год.; самостійна робота - 120 год.)
- **Форма контролю:** залік.
- **Викладачі Шевченко Юлія Вікторівна:**
- **Результати навчання:** У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**
 - відповідний мовний та мовленнєвий матеріал у рамках тематичного та ситуативного контексту відповідно до академічної та професійної сфер студента;
 - граматичні структури англійської мови в межах курсу;
 - культуру, стандарти комунікативної поведінки носіїв англійської мови в межах курсу дисципліни.**вміти:**
 - розуміти автентичні тексти, пов'язані з напрямом підготовки з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та інтернет-джерел;
 - розуміти намір автора оригінального тексту та комунікативні наслідки висловлювання;
 - презентувати усні повідомлення у формі монологу-повідомлення, монологу- міркування, монологу- поради на матеріалі з тематики курсу;
 - обговорювати проблеми професійної та суспільно-політичної спрямованості у формі діалогу-розпитування, діалогу- домовленості, діалогу-обміну враженнями, діалогу-обговорення(дискусії);
 - адекватно реагувати на основні ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детального обговорення проблемних завдань, дискусій, бесід, пов'язаних з навчанням та майбутньою спеціальністю;
 - володіти різними видами читання текстів зі спеціальності
 - складати різні види ділових паперів, анотації; реферувати іншомовні та україномовні джерела;
 - усно та письмово перекладати тексти за фахом, користуючись двомовними юридичними словниками та електронними словниками .
- **Спосіб навчання:** аудиторна та самостійна робота
- **Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):** “Кримінальне право”, “Міжнародне публічне право”, “Адміністративне право”, “Актуальні проблеми кримінально правової кваліфікації злочинів”, “Теорія держави та права
- **Зміст дисципліни:** Курс спрямований на формування професійної іншомовної комунікативної компетентності студентів.Основними завданнями вивчення дисципліни “Іноземна мова за професійним спрямуванням” є:
 - розвинути загальні та професійно орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції студентів (лінгвістичну, соціолінгвістичну й прагматичну) для ефективного спілкування у фаховому середовищі;
 - розвинути загальні компетенції студентів (декларативні знання, вміння й навички, вміння вчитися) та здібності до самооцінки й самостійного навчання;
 - залучати студентів до видів діяльності, які розвивають їхні пізнавальні здібності;
 - формувати загальні компетенції з метою розвитку цінностей та ідеалів студентів, а також зміцнення їх упевненості як користувачів мови та позитивного ставлення до вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням ;
 - розвинути критичний підхід, уміння спілкування та прагнення брати участь у функціонуванні міжнародного середовища;

- забезпечити глибоке розуміння міжнародних соціокультурних проблем для розвитку здатності вести ефективну комунікативну діяльність у міжкультурних професійних ситуаціях.

• *Рекомендована література:* Гончар О. В., О. П. Лисицька “English for Law Students”.

1. Гурманова Ю. Л. Just English. Английский для юристов. Базовый курс / Гурманова Ю. Л., Королева-МакАри В. А., Свешникова М. Л. – М. : ИКД ”Зерцало-М”, 2002. – 256 с.
 2. Зернецький П. В. Англійська мова для правників / Зернецький П. В., Орлов М. В. – К. : Вид. дім «КМ Академія», 2003. – 182 с.
 3. Купрієвич О. Англійська мова для юристів. Захист прав людини.- К.: Видавничий дым “Юридична книга”.- 2001.– 192с.
 4. Кнодель Л. В. Англійська для юристів. – К. : Видавець ПАЛИВОДА А. В., 2007. – 260 с.
 5. Мізецька В. Я. Практичний курс англійської мови для юристів : підручник. – Х. : «Одіссей», 2003. – 240 с.
 6. Сімонюк В. П. Посібник з англійської мови для студентів-юристів / Сімонюк В. П., Костюченко Т. І., Олійник Т. В. та інш. – Х.: Право, 2005. – 264 с.
 7. Сімонюк В. П. Завдання студентам-юристам для опрацювання розмовних тем. / Сімонюк В. П., Костюченко Т. І., Олійник Т. В. та інш. – Х. : Право, 2005. – 25 с.
 8. Черноватий Л. М. Буква закону : навчальний посібник з англійської мови для навчання професійного спілкування майбутніх правників / Черноватий Л. М., Липко І. П., Романюк С. М. та інш. – К. : Право, 2011. – 526 с
 9. Черноватий Л. М. Переклад англійської юридичної літератури : навчальний посібник / Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Липко І. П. – Вінниця : Нова Книга, 2006. – 656 с.
 10. Навчально-методичний посібник “Іноземна мова за професійним спрямуванням”. Методичні вказівки до самостійної роботи для студентів денної форми навчання за напрямом підготовки 6.030401 «Право», / Укл.: Шевченко Ю.В. – Чернігів: ЧНТУ, 2014. – 116 с.
 11. Virginia Evans, Jenny Dooley. Enterprise 4. – Oxford University Press. – 2001.
- *Форми і методи навчання:* практичні заняття, самостійна робота
 - *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
 - *Мова навчання:* англійська.

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-5**
- *Назва дисципліни:* **Проблеми трудового права**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 6 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години – 50 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год.; самостійна робота - 130 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Пузирний В.Ф., д.ю.н.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен поглиблено ознайомитися із теоретичними положеннями у сфері правового регулювання трудових відносин і їх формування до рівня розуміння нової концепції трудового права.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.

Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни): «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Трудове право», «Оплата праці», «Трудові спори», «Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю».

Зміст дисципліни: Курс спрямований на ознайомлення студентів із науковими поглядами щодо покращення ситуації в правовому регулюванні трудових відносин у сучасний період, формування вмінь студентами щодо самостійності в аналізі і висновках відповідно до умов та вирішення суперечностей в законодавстві про працю, формування знань студентів до рівня можливості надання пропозицій по удосконаленню трудового законодавства.

Рекомендована література: Болотіна Н.Б. Трудове право України. Підручник 3-тє вид., стер., - К.: Вікар. 2005. – 725 с.; Дмитренко Ю.П. Трудове право України. Підручник. К.: Юрінком Інтер. 2009 – 624 с.; Прилипко С.М., Ярошенко О.М. Трудове право: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків видавництво «ФІНН», 2009.; Трудове право України. Академічний курс. Підручник. За ред. доктора юридичних наук, професора П.Д. Пилипенка. К.: Концерн «Видавничий дім «Ін.Юре», 2004; Трудове право України. Академічний курс. Підручник. За ред. доктора юридичних наук Н.М. Хуторян. Київ: «Видавництво А.С.К», 2004 – 608с.; Андріїв В.М. Юридичний механізм забезпечення трудових прав працівників; Монографія: - Чернігів, 2011. – 301с.; Жигалкін П.І., Применко С.М., Ярошенко О.М. Судова практика та її значення для регулювання відносин у сфері праці: Монографія. – Х.: Вид-во ПП «ФСНН», 2008. – 544с.; Пилиненко П. Д. Проблеми теорії трудового права Монографія.-Львів: видавництво центр Львів Національного Університету імені Івана Франка,1999 – 214 с.; Ярошенко О.М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: Монографія. – Х.: 2006. – 456 с.

- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота, курсова робота.
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська, англійська.

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-9**
- *Назва дисципліни:* **Митне право**
- *Тип дисципліни:* за вільним вибором студента циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 110 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Рудик В.А., к.ю.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися з основами державного управління митною справою; системи митного законодавства; особливостей митної служби як різновиду державної служби; основних принципів переміщення товарів та транспортних засобів через митний кордон; митних режимів як різновиду адміністративно-правових режимів; порядку декларування товарів; організації та здійснення митного контролю; митного оформлення; видів митних правопорушень, порядку провадження у справах про порушення митних правил, процесу притягнення до адміністративної відповідальності за порушення митних правил та застосування митними органами заходів адміністративного примусу; порядку оскарження та опротестування рішень, дії або бездіяльності митних органів.

Спосіб навчання: аудиторна та самостійна робота

- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», Цивільне право», «Господарське право», «Кримінальне право».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам фундаментальних знання про поняття митної справи та митної політики, систему митних органів, види тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, форми митного контролю, порядок декларування, переміщення через митний кордон товарів та транспортних засобів, відповідальність за порушення митних правил, а також розвиток навичок роботи студентів з нормативними актами у даній сфері правового регулювання, що має сприяти вихованню кваліфікованих фахівців у галузі права

Рекомендована література:

- Конституція України // Відомості Верховної Ради України (далі – ВВР). -1996.- №30.-Ст.141.
- Митний кодекс України: Офіційне видання. - К.: Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2011.-248 с.
- Кримінальний кодекс України: Офіційне видання. – К.: Концерн „Видавничий Дім „Ін Юре”, 2011. – 240 с.
- Питання Державної митної служби України: Указ Президента України від 24 серпня 2000 року №1022/2000.
- Положення про Державну митну службу України. Затверджено Указом Президента України від 17 червня 2011 року .
- Примірне Положення про митницю. Затверджено наказом Державної митної служби України від 25.07.03р. №500.
- Примірне Положення про регіональну митницю. Затверджено наказом Державної митної служби України від 25.07.03р. №500.
- Про Єдиний митний тариф: Закон України від 05.02.1992р. // ВВР 1992. - № 19. - Ст.259 (з наступними змінами та доповненнями).
- Про Митний тариф України: Закон України в редакції від 20.04.04р. // ВВРУ, 2001, №24, ст.125.
- Положення про Митно-тарифну раду України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 7 лютого 1994р. №62.
- Про єдиний збір, який справляється у пунктах пропуску через державний кордон України. Закон України від 4 листопада 1999 року в редакції від 26.12.2002 (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, № 51, ст.454; ВВР, 2003, № 7, ст.68).

Про внесення зміни до статті 16 Закону України „ Про зовнішньо економічну діяльність ” / Урядовий кур’єр, 20 грудня 2003 року, №241.

Про операції з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах: Закон України від 15.09.1995 р.// ВВР 1995. -№ 32. - Ст. 255.

Про гуманітарну допомогу. Закон України від 22 жовтня 1999р. 15. Про поховання та похоронну справу. Закон України від 10 липня 2003р.

Про державний кордон України. Закон України від 4 листопада 1991р. в редакції від 03.04.2003р. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, №2, ст. 5; 2003, №27, ст.209.

Про порядок ввезення (пересилання) в Україну, митного оформлення й оподаткування особистих речей, товарів та транспортних засобів, що ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України. Закон України від 13 вересня 2001 р. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2002, №1, ст. 2) (Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1970-IV від 01.07.2004).

Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України продуктів харчування для власного споживання та перелік предметів, що не можуть бути віднесені до особистих речей громадян. Постанова КМУ від 13 грудня 2001р. №1652.

Про порядок вивезення за межі митної території України громадянами дорогоцінних металів (за винятком банківських металів, пам’ятних та ювілейних монет України із дорогоцінних металів), дорогоцінного каміння та виробів з них, а також культурних цінностей з метою їх відчуження. Постанова КМУ від 15 травня 2003р. №700.

Постанова Правління Національного банку України від 27 травня 2008 р. № 148 « Про переміщення готівки і банківських металів через митний кордон України».

Про вивезення за межі України орденів та медалей. Лист ДМСУ №11/1 – 2369 від 11.03.98р.

Про визначення розміру контрабанди товарів та розміру штрафів, передбачених новим Митним кодексом України. Лист ДМСУ №11/6 – 20 -18117 – ЕП від 23.12.2003р.

Питання пропуску через державний кордон автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними. Постанова від 24 грудня 2003 р. №1989.

Порядок визначення місця здійснення митного оформлення товарів і транспортних засобів, що переміщуються резидентами та нерезидентами через митний кордон України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003р. №584.

Положення про вантажну митну декларацію Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 9 червня 1997р. № 574 в редакції від 26.05.2004р.

Порядок декларування митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України. Затверджено постановою КМУ від 28 серпня 2003р. №1375.

Порядок заповнення декларації митної вартості. Затверджено наказом Державної митної служби України 02.12.2003р. №828.

Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань обкладання ввізним митом товарів та інших предметів, що ввозяться на митну територію України: Закон України від 03.04.1997р.// ВВР - 1997. -№ 20. - Ст. 144.

Про Єдиний митний тариф України: Декрет Кабінету Міністрів України від 11.01.1993р. в редакції від 18.03.2004р. // ВВР. - 1993. - № 12. - Ст. 107; ВВР, 2004, № 26, ст.360).

Про застосування міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів (ІНКОТЕРМС): Указ Президента України від 04.10.1994р. // Голос України. - 1994. - № 194.

Положення про пункти пропуску через державний кордон: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2000р. №1203.

Порядок створення зон митного контролю та їх функціонування: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002р. №1947.

Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: Наказ Державної митної служби України від 5 травня 2003р. за № 348/7669.

Про затвердження форм постанови про проведення особистого огляду та протоколу особистого огляду: Наказ Державної митної служби України від 6 травня 2003р. за №350/7671.

Про затвердження Порядку замовлення, видачі, зберігання, обліку та використання особистих митних забезпечень інспекторів, а також введення в дію особистих митних забезпечень нового зразка: Наказ Державної митної служби України від 17.11.98р. №723.

- Положення про відкриття та експлуатацію митних ліцензійних складів. Затверджене наказом Державної митної служби України від 31.12.96р. №592.
- Інструкція про порядок заповнення вантажної митної декларації. Затверджене наказом Державної митної служби України від 09.07.97р. №307 (у редакції наказу Держмитслужби України від 18.04.2002 № 207).
- Про перелік відомостей, що оголошуються громадянами за встановленою формою у разі переміщення ними через митний кордон України товарів та інших предметів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997р. №748.
- Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей: Закон України від 21 вересня 1999 року №1068 // Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, № 48, ст.405.
- Інструкція про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України. Затверджено Наказом Міністерства культури і мистецтв України 22.04.2002р. №258.
- Правила ввезення транспортних засобів на територію України. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 1994р. № 341.
- Положення про порядок реєстрації та переміщення через митний кордон України товарів, що містять об'єкти інтелектуальної власності. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2001р. №412.
- Перелік товарів та інших предметів, які не визнаються товарною партією. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 листопада 1997р. №1331.
- Порядок здійснення митного контролю й митного оформлення товарів та інших предметів із застосуванням вантажної митної декларації. Затверджений наказом Державної митної служби України від 14.10.2002р. №561 (у редакції від 21.10.2003 №715).
- Перелік товарів промислового призначення, вивезення яких громадянами України, іноземцями та особами без громадянства за межі митної території України не допускається. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2002р. №1911.
- Про вдосконалення порядку ввезення (пересилання) громадянами предметів (товарів) в Україну: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.1996р. // ЗП України. -1996. - № 17. - Ст. 465 (зміни та доп. див.: Офіц. вісник України. - 1998. - № 3. - Ст.99; № 27. - Ст. 992).
- Перелік платних послуг, що можуть надаватися митними органами. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002р. №1952 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №92 від 18.01.2003р.).
- Деякі питання застосування спеціальних засобів та вогнепальної зброї посадовими особами митної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 2002р. №1953.
- Положення про спеціальні звання працівників і курсантів навчальних закладів митної служби. Затверджено постановою КМУ від 16 червня 2003р. №900. 50. Угода про взаємну допомогу й співробітництво в митних справах між урядами держав – учасниць ГУУАМ. Затверджена постановою КМУ від 11 березня 2004р. №309. Урядовий кур'єр, Орієнтир, №13, 2004р.
- Адміністративна відповідальність за порушення митних правил: Навчальний посібник/ за заг. ред.. В.В.Ченцова. – К.: Істина, 2010. – 208 с.
- Азаров Ю.Ф. Особенности рассмотрения жалоб граждан и юридических лиц на действия таможенных органов России (административно-правовой аспект). Автореф.. дисс. канд. наук.: 12.00.14 – Москва, 2006. –22 с.
- Антонов К.В., Варава В.В. Збільшення правоохоронних повноважень митних органів у контексті розвитку митного та оперативно-розшукового законодавства// Право і суспільство. – 2010. – № 3. – С. 174-179.
- Антонов К.В., Вишня О.В., Сачко О.В., Халимон С.І. Правові засади оперативно-розшукової діяльності: навчальний посібник. – Х.: Харків юридичний, 2009. – 348 с.
- Базярук І. Міжнародне співробітництво як один із невідомих напрямків боротьби із контрабандою//Митна справа: науково-аналітичний журнал з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності. – 2010. – № 2.
- Баранов С.О. Попередження адміністративних правопорушень, що посягають на митні відносини. Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07.– К., 2002 – 19 с.

- Богданов М.М. Організаційно-правові засади боротьби з контрабандою на сучасному етапі // Митна справа. - 2011. - № 1. 8. Боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил: Підручник/ За заг.ред. Войцещука А.Д. – Хмельницький: ІНТРАДА, 2008. – 328 с.
- Гіжевський В.К., Світлак І.І., Скірський І.В. Митне право України: Навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 204 с.
- Глазунов И.В. Правовые основы и формы применения специальных познаний на Додін Є.В. Адаптація законодавства України про кримінальну та адміністративну відповідальність за порушення митних правил до міжнародних митних правил, норм та стандартів // Митна справа. 2008. № 1.
- Додін Є.В. Митні операції на морському транспорті: Навчально-методичний посібник. – Одеса: Юридична література, 2001. – 96 с.
- Додін Є.В. Організація боротьби з митними правопорушеннями та контрабандою.: навч. пос. Вид. 2-ге, доп. – Львів: Сполом, 2010. – 368 с.
- Додін Є.В. Повноваження митних органів у протидії митній злочинності// Митна безпека. – 2010. - № 1. Серія Право. – С. 61-69
- Додін Є.В., Федотов О.П. Сучасна система та структура митних органів України. Навчальний посібник. – Львів: Митна газета, 2007. – 168 с.
- Дубініна А.А., Сорокіна С.В., Зельніченко О.І. Митна справа: Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 320 с.
- Дубонос Е.С. Основы оперативно-розыскной деятельности: учебное пособие/ Е.С.Дубонос: под ред. Проф. Г.К. Сенилова. – 2-е изд. Перераб. И доп. – М.: Издательство Юрайт: ИД Юрайт, 2010. – 350 с.
- Ємченко І.В., Закусілов А.П. Методи і технічні засоби митного контролю. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.
- Жорін Ф.Л. Правові основи митної справи в Україні: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 248 с.
- Зименко А.В. Аспекти правової відповідальності за порушення митних правил в митному праві України // Митна справа: науково-аналітичний журнал з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності. – 2009. – № 2.
- Кивалов С. Таможенная политика и таможенное право в Украине. Научное издание., Одесса: «Юридична література», 006.– 357 с.
- Кивалов С.В. Всесвітня митна організація: історія та сучасність // Митна справа: науково-аналітичний журнал з питань митної справи та зовнішньоекономічної діяльності. – 2009. – № 6. – С. 4-9.
- Константа О.В. Адміністративно-правові заходи боротьби з порушеннями митних правил. Автореф. дис. канд. юрид. наук: Харків, 2008.– 20 с. 22.Кравченко О.О. Контрабанда. – Х.: ТД «Золотая миля», 2010. – 192 с.
- Кривоніс М.А. Перспективні напрямки надання взаємодопомоги митними органами України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України. – 2010. – С. 164-165.
- Курило Т.В. Митне право України. Навчальний посібник. – Львів: видавництво «Новий Світ-2000», 2007. – 240 с.
- Митна справа у 3-х томах. Том 1: навч. Посібник. – Курс лекцій/ За ред. Войцещука А.Д. – К.: «ВД Мануфактура», 2006. – 412 с.
- Митна справа у 3-х томах. Том 2: навч. Посібник. – Курс лекцій/ За ред. Войцещука А.Д. – К.: «ВД Мануфактура», 2006. – 464 с.
- Митне законодавство зарубіжних країн/ За ред. З.О.Буричка. – Тернопіль: Астон, 2002. – 616 с.
- Митне право України: аспекти провадження у справах про порушення митних правил: навч. посібник. – Х.: Право, 2010. – 160 с. 29. Митне право України: навч. Посібник/ Ю.В.Іщенко, В.П.Чабан, В.М.Дорогих та ін.: керівн. Авт. кол. Ю.В.Іщенко, В.П. Чабан. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 296 с.
- Митне право України: навчальний посібник/ І.П.Пастух, О.В. Горбач. – К.: ФОП О.С.Ліпкан, 2011. – 128 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота

- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* 081-Т-М-9
- *Назва дисципліни:* **Правове регулювання галузевого управління**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 110 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Пузирний В.Ф., д.ю.н.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із поняттям, ознаками, сучасними моделями, правовою природою галузевого управління, та сформуванню умінь реалізовувати цілі, завдання і функції держави на основі базових принципів та управлінських технологій в різних галузях.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Адміністративно-деліктне право», «Юридична деонтологія», «Адміністративне процесуальне право», «Правові засади публічної служби».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на ознайомлення студентів з технологіями державного управління, системи понять і принципів, узагальнюючих практику державного управління в умовах демократизації суспільного життя; ознайомлення з новими ефективними підходами до удосконалення організації державного управління в окремих галузях; вивчення питань щодо забезпечення організації управлінських процесів та оцінювання результативності та ефективності функціонування системи державного управління та її органів в різних галузях.
- *Рекомендована література:* Административное право Украины: Учебник. / Ред. С. В. Кивалов. — Х.: Одиссей, 2000. — 880 с.; Безродний Є. Ф., Ковальчук Г. К., Масний О. С. Світова класична думка про державу і право: Навч. посіб. — К.: Юрінком Інтер, 1999. — 397 с.; Войтович Р. В. Идеология, технология та стиль у державному управлінні: Навч.-метод. посіб. — К.: Вид-во НАДУ, 2003. — 197 с.; Державне управління та державна служба: Словник-довідник / Уклад. О. Ю. Оболенський. — К.: КНЕУ, 2000. — 80 с.; Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Моногр. / Ред. О. Ю. Оболенський. — Хмельницький: Поділля, 1999. — 70 с.; Державне управління: філософські, світоглядні та методологічні проблеми: Моногр. / Ред. В. М. Князев. — К.: Міленіум, 2003. — 320 с.; Ребкало В. А. Культура державного управління: організаційний аспект: Моногр. — К.: Вид-во УАДУ, 1998. — 108 с.; Уткин Э. А., Денисов А. Ф. Государственное и региональное управление: Учеб. пособие. — М.: Экмос, 2002. — 320 с.; Фіолевський Д., Лобанцев С., Мезенцев Є. Державна виконавча служба в Україні: Навч. посіб. — К.: Алерта, 2000. — 246 с.; Чиркин В. Е. Государственное управление: Элементарный курс. — М.: Юрист, 2002. — 320 с.; Эффективность государственного управления: Пер. с англ. / Общ. ред. С. А. Батчикова и С. Ю. Глазьева. — М.: Фонд “За экономическую грамотность”; Рос. эконом. журн.; АО “Консалтбанкир”, 1998. — 88 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
 - *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни: 081-Т-М-10*
- *Назва дисципліни: Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності*
- *Тип дисципліни: вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки*
- *Рік навчання: 1*
- *Семестр викладання: весняний*
- *Кількість кредитів: 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; семінарські заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)*
- *Форма контролю: екзамен*
- *Викладачі: Апанасенко К.І., к.ю.н., доц.*
- *Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен засвоїти систему організаційно-господарських правовідносин та їх правове регулювання (правовідносини у сфері легалізації господарської діяльності, технічного регулювання та здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарювання, державної підтримки підприємництва), юридичним статусом суб'єктів цих правовідносин, способами реалізації прав і захисту інтересів суб'єктів господарювання у цих відносинах.*
- *Спосіб навчання: аудиторна та самостійна робота*
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни): «Господарське право», «Цивільне право», «Адміністративне право», «Теорія держави і права», «Фінансове право», «Кримінальне право»*
- *Зміст дисципліни: Курс спрямований на формування у студентів цілісного уявлення про систему нормативно-правового регулювання організаційно-господарських відносин в Україні, системи знань про засади взаємовідносин між господарюючими суб'єктами й органами державної влади і місцевого самоврядування у сфері господарювання, про права та обов'язки суб'єктів господарювання у цих правовідносинах, а також напрацювання практичних навичок вирішення ситуацій, що виникають у процесі легалізації та здійснення господарської діяльності, її припинення за участю органів державної влади і місцевого самоврядування.*
- *Рекомендована література:*
 1. Дозвільна система у сфері господарської діяльності: науково-практичний коментар Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»: законодавство: судова практика: наук.-практ. посіб. / К.І. Апанасенко // Бюлетень законодавства та юридичної практики України. - 2012. - №7.
 2. Контроль і перевірки у сфері господарської діяльності: коментар законодавства, нормативно-правові акти, судова практика // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2011. - № 2.
 3. Кузьміна М.М. Господарсько-правові засоби забезпечення якості продукції: Монографія / М.М. Кузьміна. – Харків: Видавництво „ФІНН”, 2010.
 4. Підприємницьке право. Книга 2: Підручн. / За ред. О.В. Старцева. – К.: Істина, 2005. – 448 с.
- *Форми і методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота*
- *Методи і критерії оцінювання: рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання семінарських завдань, підготовка рефератів і доповідей); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).*
- *Мова навчання: українська*

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-10**
- *Назва дисципліни:* **Страхове право**
- *Тип дисципліни:* блок навчальних дисциплін за вибором
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний.
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен.
- *Викладачі:* Конончук Н.М. к.ю.н.
- *Результати навчання:* результатом вивчення навчальної дисципліни є поглиблення теоретичних знань студентів у сфері загально визначених понять, що прийняті в страховому праві, розвиток вміння самостійно аналізувати їх законодавче оформлення, оволодіння основними навичками практичного використання вимог страхового законодавства, а також вміння аналізувати навчально-наукову інформацію та застосовувати набуті вміння та навички в практичній діяльності. За цих умов набуті ними знання і практичні навички не застаріють і при прийнятті нових нормативних актів.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Конституційне право», «Цивільне право», «Трудове право», «Адміністративне право», «Фінансове право», «Сімейне право».
- *Зміст дисципліни:* страхове право за своєю правою природою становить комплексну галузь права, для якої характерним є поєднання різнорідних правових норм. Страхові правовідносини регулюються нормами цивільного права, адміністративного права, фінансового права. Регулювання страхової діяльності здійснюється також нормами конституційного, господарського, фінансового, кримінального та інших галузей права.
- *Рекомендована література:*

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Верховна Рада України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996 – № 30.
2. Цивільний кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Інформаційний бюлетень НКРЕ – 2003 р. – №37
3. Кодекс законів про працю України: Верховна Рада УРСР; Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971 / Додаток до № 50.
4. Сімейний кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947-III //Голос України від 26.02.2002 – № 38.
5. Господарський кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Голос України від 14.03.2003 – № 49.
6. Пояснювальна записка до проекту Страхового кодексу України від 11 квітня 2005 року № 7345 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=24263.
7. Про затвердження Положення про порядок, умови видачі та розміри кредитів страхувальникам, які уклали договори страхування життя : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 3 грудня 2004 року № 2883 /Офіційний вісник України. –2004. – № 51. – Ст. 3400.
8. Про встановлення розміру плати за видачу ліцензії на проведення конкретного виду страхування : Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2005 року № 286 / Урядовий кур'єр. – 2005. – № 78.
9. Про додатковий нагляд за страховими компаніями в страховій групі : Директива 98/78/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 27 жовтня 1998 року щодо / OfficialJournal L 330. – 05.12.1998. – С. 1–12.
10. Про затвердження вимог до гарантійного депозиту філії страховика-нерезидента : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг від 19 вересня 2006 року № 6244 / Офіційний вісник України. – 2006. – № 41. – Ст. 2768.
11. Про затвердження Вимог до рейтингів фінансової надійності (стійкості) страховиків та перестраховиків-нерезидентів : Розпорядження Державної комісії з

регулювання ринків фінансових послуг від 3 грудня 2004 року / Офіційний вісник України. – 2004. – № 51. – Ст. 3401.

12. Цивільний процесуальний кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV // Голос України від 12.03.2003 – № 45.

13. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Верховна Рада України; Закон від 19.11.1992 р. № 2801-XII// Голос України від 15.12.1992, Відомості Верховної Ради України від 26.01.1993 р. – № 4.

14. Про виконання рішень за застосування практики Європейського Суду з прав людини: Верховна Рада України; Закон від 23.02.2006 р. № 3477-IV // Урядовий кур'єр від 30.03.2006 – № 60.

15. Про захист персональних даних: Верховна Рада України; Закон від 01.06.2010 р. № 2297-VI // Урядовий кур'єр від 07.07.2010. – № 122.

16. Про захист прав споживачів: Закон України 12.05.1991 р. № 1023- XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30.

17. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Верховна Рада України; Закон від 01.06.2000 р. № 1775-III // Офіційний вісник України від 21.07.2000 – № 27.

18. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 41.

Література:

1. Говорушко Т. А. Страхіві послуги. Підручник. – К.: Центр учбової літератури. - 2011. – 376 с.
 2. Ільченко Г.О. Історико-правовий аналіз зародження та формування страхових правовідносин. // Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. Вип. 12, 2013 р. / Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін. – К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва Академії правових наук України, 2013. – С. 52-56.
 3. Ільченко Г.О. Страхіві правовідносини як вид цивільно-правових відносин. // Розвиток економіки України в умовах невизначеності глобалізаційно-інтеграційних процесів: економіка, фінанси, право / Збірник матеріалів XVI Міжнародної науково-практичної конференції: 24 травня 2013 року.– К. : УДУФМТ, 2013. — с. 352 — 355.
 4. Ільченко Г.О. Цивільно-правові аспекти визначення поняття “страхова послуга”. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія ПРАВО. Випуск № 22. Частина II. Том 1. - 2013 рік. - с. 227 — 231.
 5. Пацурія Н. Б. П Страхіві правовідносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики : монографія. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. – 504 с.
 6. Правове регулювання страхової діяльності: навч. посіб. / О.П. Гетьманець, О.М. Шумило, Т.В. Колеснік та ін.; за ред. О.П. Гетьманець, О.М. Шумила. – 2-ге вид., із змінами. – Х.: Право, 2014. - 400 с.
 7. Райхер В. К. Общественно-исторические типы страхования / В. К. Райхер. – М. : Изд-во АН СССР, 1947. – 282 с.
 8. Серебровский В. И. Избранные труды по наследственному и страховому праву. Изд. 2-е, испр. М.: <Статут>, 2003. – 558 с.
 9. Страхове право України : навч. посіб. / Н. Б. Пацурія. - К. : Юрінком Інтер, 2006. - 176 с.
 10. Страхова справа: підручник / О.Д. Вовчак. - К.: Знання, 2011. – 391 с.
 11. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С. С. Осадець. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. — К.: КНЕУ, 2002. — 599 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
 - *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
 - *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-11**
- *Назва дисципліни:* **Актуальні проблеми кваліфікації злочинів у сфері службової та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Коломієць Н.В., к.ю.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен засвоїти основні проблеми кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг; знати детальний аналіз складів злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг; практично освоїти кримінально-правову кваліфікацію злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг;
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Поняття, наукові основи та загальні питання кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг», «Кваліфікація злочинів, передбачених статтями 364, 364¹, 365, 365² КК України», «Кваліфікація злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, передбачених статтями 366¹, 368, 368², 369, 369² КК України».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів знань про норми кримінального права України, які встановлюють відповідальність за злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Оволодіння проблемами кваліфікації злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг більш досконало і поглиблено. Вміло застосовувати отриманні знання в практичній діяльності.
- *Рекомендована література:* Андрушко П.П., Стрижевська А.А. Злочини у сфері службової діяльності: кримінально-правова характеристика: навчальний посібник. – К.: Юрисконсульт, 2006. – 342 с., Андрушко П.П. Реформа українського антикорупційного законодавства у світлі міжнародно-правових зобов'язань України. – К.: Атіка, 2012. – 332 с., Слущька Т.І. Кримінальна відповідальність за злочини, вчинені у сфері службової діяльності: навчальний посібник. – К.: КНТ, 2007. – 168 с. та ін..
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-11**
- *Назва дисципліни:* **Юридична психологія**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Головка М.Б., к.ю.н., доцент
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися з теоретичними засадами, основними категоріями та етапами розвитку юридичної психології; засвоїти навички: класифікації типів злочинців; проведення соціально-психологічного аналізу складу злочинних груп та організацій; використання психологічних знань при консультуванні працівників правоохоронних органів; призначення судово-психологічних експертиз; аналізу особливості виникнення і перебігу екстремальних ситуацій в правоохоронній діяльності.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Кримінальне процесуальне право», «Кримінальне право», «Криміналістика», «Кримінологія», «Кримінально-виконавче право», «Прокуратура в Україні», «Адвокатура в Україні».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок з метою використання психологічних знань при консультуванні працівників правоохоронних органів; призначення судово-психологічних експертиз; класифікації типів злочинців; аналізу особливості виникнення і перебігу екстремальних ситуацій в правоохоронній діяльності, психологічного стану об'єктів професійного впливу, застосування адекватних методів і прийомів соціально-психологічного впливу для ресоціалізації та реадaptaції засуджених до позбавлення волі осіб.
- *Рекомендована література:* Юридична психологія. Підручник // за заг.ред. Л.І. Казміренко, Є.М. Моїсеєва. – К.: Видавництво КНТ, 2007
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська, англійська

- *Код дисципліни:* 081-Т-М-6
- *Назва дисципліни:* Соціальний діалог та трудові конфлікти в Україні
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Чічкань М.В., к.ю.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із положеннями чинного трудового законодавства щодо прав працівників і роботодавців на свободу об'єднання в організації для захисту своїх економічних і соціальних інтересів; поняттям, суб'єктами та організаційно-правовими формами соціального діалогу; поняттям та видами актів соціального діалогу; основними поняттями, характеристиками, та причинами виникнення трудових спорів, особливостями порядку розгляду та вирішення індивідуальних та колективних трудових спорів.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Судоустрій України», «Трудове право», «Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю», «Оплата праці».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок по тлумаченню та застосуванню чинного законодавства щодо соціального діалогу та трудових конфліктів; щодо аналізу, оцінювання і розробки комплексу заходів щодо дотримання на виробництві практики соціального діалогу.
- *Рекомендована література:* Болотіна Н.Б. Трудове право України. підручник. Київ. 2008. 860 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* 081-Т-М-7
- ***Назва дисципліни:*** Адміністративно-деліктне право
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; семінарські заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* Шестак Л.В., к.ю.н., доц.

Результати навчання: Результатом вивчення дисципліни отримання теоретичних знань з питань притягнення загальних та спеціальних суб'єктів до адміністративної відповідальності, а також набуття практичних навичок застосування законодавства України про адміністративні правопорушення; порядку складання окремих процесуальних документів (наприклад, протоколів про адміністративні правопорушення), необхідних для вирішення адміністративних справ по суті.

- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Адміністративне право», «Конституційне право», «Теорія держави і права», «Логіка», «Міжнародне публічне право»
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на отримання студентами навичок щодо вирішення практичних ситуацій з питань притягнення винуватих осіб до адміністративної відповідальності, визначення виду й розміру покарань, а також звільнення суб'єктів від адміністративної відповідальності при малозначимості правопорушення або за наявності спеціальних обставин.
- *Рекомендована література:*
 1. Адміністративне право України: Підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Парашук, О.В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю.П. Битяка. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 544 с.
 2. Стеценко С.Г. Адміністративне право України: Навчальний посібник. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. - К.: Атака, 2013. – 640 с.
 3. Кодекс про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року // ВВР, 1984, додаток до №51, ст. 1122.
 4. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право): навч.посіб. / В.К. Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2008.
 5. Кузьменко О.В. Курс адміністративної відповідальності. Підручник./ за ред. Кузьменко О.В. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 568 с.
 6. Кузьменко О.В. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) навч. Посіб./ О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Плугатир, М.В. Співак. – К.: «Центр учбової літератури». 2015. – 232с.
 7. Горбач О.В. Адміністративна відповідальність неповнолітніх: навчальний посібник. - Львів, 2009. - 144с.
 8. Голосніченко Д.І. Адміністративна відповідальність : курс лекцій / за ред.. О.В. Кузьменко. — К. : Юрінком Інтер, 2016. – 568 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, семінарські заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання семінарських завдань, підготовка рефератів, доповідей, збірок матеріалів судової практики); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-8**
- *Назва дисципліни:* **Адміністративно-процесуальне право**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінньо-весняний
- *Кількість кредитів:* 7 (загальна кількість годин – 210 год.; аудиторні години – 60 год.; лекції – 30 год.; семінарські заняття – 30 год.; самостійна робота - 150 год.)
- *Форма контролю:* залік, екзамен
- *Викладачі:* Шестак Л.В., к.ю.н., доц.

Результати навчання: Результатом вивчення дисципліни є отримання теоретичних знань з питань функціонування адміністративних судів України як виду спеціалізованих судів; особливості судового провадження при розгляді справ про адміністративні правопорушення на основі Кодексу адміністративного судочинства України.

- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Адміністративне право», «Цивільне процесуальне право», «кримінальне процесуальне право», «Логіка», «Адміністративний процес», «Судоустрій України».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на отримання теоретичних знань про порядок розгляду і вирішення адміністративних справ адміністративними судами України; про статус учасників адміністративного судового процесу, вирішення питань про підсудність окремих категорій справ.
- *Рекомендована література:*
 1. Кузьменко О.В. Генезис становлення процесуального та процедурного інститутів адміністративного права.// Економіко-правовий часопис. Збірник наукових праць / Головний редактор О.К. Марін. - Львів: ЛьвДУВС, 2010. - Вип.1. С. 278 - 291.
 2. Кузьменко О.В. " Співвідношення понять "адміністративна юстиція" та "адміністративне судочинство". // Сучасний стан та перспективи розвитку адміністративно-правової науки. Матеріали 5 науково-практичного семінару / Голова редакційної колегії: О.В. Кузьменко. – К.: ВБ "Аванпост-прим", 2011. – 190 с. (с. 78-81.)
 3. Кузьменко О.В. Адміністративно-процесуальне право. Підручник./ О.В.Кузьменко, Т.О. Гуржій – К.: Атака, 2007. – 385 с.
 4. Кузьменко О.В. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства./ за ред. І.Х. Темкіжева. – К.: Юринком Інтер, 2012. – 718 с. (Ст.Ст. 268-272).
 5. Кузьменко О.В. Курс адміністративного процесу. Навчальний посібник. – К.: Юринком Інтер, 2013. – 205с.
 6. Колпаков В. К. Адміністративне судочинство України / В. К. Колпаков // Право України. — 2014. — №3. — С. 145-158.
 7. Лошицький М. В. Які адміністративні суди потрібні Україні. Початок / М. В. Лошицький, С. О. Короєд // Судова апеляція. – 2009. – № 3 (16).
 8. Лошицький М. В. Які адміністративні суди потрібні Україні. Закінчення / М. В. Лошицький, С. О. Короєд // Судова апеляція. – 2009. – № 4 (17).
 9. Лошицький М.В.Адміністративні суди в Україні: доцільність утворення / М.В. Лошицький, С.О. Короєд // Правові реформи в Україні : матеріали III Всеукр. наук.-теорет. конф. : Ч.1. (Київ, 6 жовтня 2011 р.). – К. :НАВС, 2011 – с. 164-167.
- *Форми і методи навчання:* лекції, семінарські заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання семінарських завдань, підготовка рефератів, доповідей, збірок матеріалів судової практики); підсумковий контроль – 40 балів (залік, екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* 081-Т-М-12
- *Назва дисципліни:* **Правові засади публічної служби в Україні**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладачі:* Селецький О.В., к.ю.н.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із поняттям, ознаками, сучасними моделями та правовою природою публічної служби, її цілями, завданнями, принципами та функціями, джерелами правового регулювання, органами публічної служби, особливостями організації публічної служби в Україні, системою публічної служби та її різновидами, класифікацією публічних службовців, специфікою проходження публічної служби в державних органах та органах місцевого самоврядування.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Адміністративно-деліктне право», «Юридична деонтологія».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на ознайомлення студентів з діючою системою публічної служби в Україні, а також з основними положеннями нормативно-правових актів, які є фундаментом її функціонування; формування у студентів системи знань щодо поняття, принципів, структури та організаційно-правових основ діяльності публічної служби в Україні, закріплення та конкретизація в них інтересу до конкретних напрямів публічної служби, допомога у з'ясуванні своєї майбутньої ролі у виконанні завдань, які ставить суспільство та держава перед юристами-професіоналами.
- *Рекомендована література:* Лазор О. Д., Лазор О. Л. Державна служба в Україні: навч. посіб. – К. : Дакор, 2009. – 560 с.; Пухтецька А. А. Європейські принципи адміністративного права та європейський адміністративний простір: Наук.-інформ. вид. / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2007. – 88с. – Бібліогр.: 154 с.; Школик А. М. Порівняльне адміністративне право. – Львів: ЗУКЦ, 2007. – 308 с.; Цуркан М. Визначення поняття та сутності державної служби // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2009. – № 1. – С. 10-15.; Малиновський В. Я. Державна служба: теорія і практика : навчальний посібник / В. Я.Малиновський. – К. : Атіка, 2003. – 160 с.; Черноног Є. С. Державна служба: історія, теорія і практика : навч. посіб. / Є. С. Черноног. – К. : Знання, 2008. – 458 с.; Іншин М. Значення державної служби для розвитку сучасної України / М. Іншин, О. Середа // Публічне право. – 2012. – № 3 (7). – С. 248–255.; Іншин М. І. Державна служба як сфера регулювання трудового права / М. І. Іншин // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 303–308.; Клемпарський М. М. Уточнення сучасної концепції державної служби в Україні як різновиду трудової діяльності / М. М. Клемпарський // Публічне право. – 2012. – № 4 (8). – С. 218–226.; Кагановська Т. Є. Конкурсний відбір як основа кадрового забезпечення органів державного управління: вітчизняний і зарубіжний досвід / Т. Є. Кагановська // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 322–330.; Лукаш С. С. Адаптація інституту державної служби в Україні до міжнародних та європейських стандартів / С. С. Лукаш // Трудове право України в контексті європейської інтеграції : матеріали науково-практичної конференції ; м. Харків, 25-27 травня 2006 р. / за ред. В. С. Венедіктова. – Х. : Українська асоціація фахівців трудового права, Харківський національний університет внутрішніх справ, 2006. – С. 25–29.; Нижник Н. Р. Державний службовець в Україні: удосконалення підвищення кваліфікації (організаційно-правовий аспект) : монографія / Н. Р. Нижник, В. М. Олуйко, В. А. Яцюк. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2003. – 300 с.; Война Ю. В. Політичні та адміністративні посади в органах виконавчої влади / Ю. В. Война // Публічне управління: теорія та практика. – 2013. – № 1(13). – С. 93–97.; Організаційно-правові засади управління державною службою в Україні : наук.-практ. посіб. / В. С. Венедіктов, М. І. Іншин, О. М. Ключев та ін. – Х. :

Вид-во Харківського нац. ун-ту внутр. справ, 2006. – 268 с.; Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : Юрінком Інтер, 1998 – 432 с.; Лазор О. Я. Правовий статус публічних службовців / О. Я. Лазор, О. В. Хорошенко // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – Вип. 22. – С. 118–125.; Ответственность в управлении / отв. ред. : Б. М. Лазарев, А. Е. Лунев. – М. : Наука, 1985. – 303 с.; Вапнярчук Н. М. Актуальні питання дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні / Н. М. Вапнярчук // Форум права. – 2009. – № 3. – С. 100–104.; Адміністративне право України : підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.; Ведерніков Ю. А. Адміністративне право України : навчальний посібник / Ю. А. Ведерніков, В. К. Шкарупа. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 336 с.; Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Юридична література, 2003. – 896 с.; Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у двох томах. Том 1. Загальна частина / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К. : Юридична думка, 2004. – 584 с.; Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади : монографія / Ю. П. Битяк. – Х. : Право, 2005. – 304 с.

- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська, англійська.

- *Код дисципліни:* 081-Т-М-12
- *Назва дисципліни:* **Державна служба в Україні**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладачі:* Селецький О.В., к.ю.н.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із питаннями вступу на державну службу (право на державну службу; вимоги до осіб, які претендують на вступ на державну службу; порядок проведення конкурсу на зайняття вакантної посади державної служби; випробування на державній службі; присяга державного службовця), правового статусу державного службовця (основні його права та обов'язки), проходження державної служби (основні стадії проходження державної служби; просування по службі; переведення державних службовців; службове відрядження; зміна істотних умов державної служби; оцінювання результатів службової діяльності; стаж державної служби; оплата праці та заохочення державних службовців; робочий час і час відпочинку державного службовця), дисциплінарної та матеріальної відповідальності державних службовців, а також припинення державної служби.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Адміністративно-деліктне право», «Юридична деонтологія».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на ознайомлення студентів з організаційно-правовими засадами державної служби, а також з основними положеннями нормативно-правових актів, які є основою її функціонування; формування у студентів системи знань щодо поняття та сутності державної служби як фундаментальної ланки публічної служби.
- *Рекомендована література:* Організаційно-правові засади управління державною службою в Україні : наук.-практ. посіб. / В. С. Венедіктов, М. І. Іншин, О. М. Ключев та ін. – Х. : Вид-во Харківського нац. ун-ту внутр. справ, 2006. – 268 с.; Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : Юрінком Інтер, 1998 – 432 с.; Лазор О. Я. Правовий статус публічних службовців / О. Я. Лазор, О. В. Хорошенко // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2010. – Вип. 22. – С. 118–125.; Ответственность в управлении / отв. ред. : Б. М. Лазарев, А. Е. Лунев. – М. : Наука, 1985. – 303 с.; Вапнярчук Н. М. Актуальні питання дисциплінарної відповідальності державних службовців в Україні / Н. М. Вапнярчук // Форум права. – 2009. – № 3. – С. 100–104.; Адміністративне право України : підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.; Ведерніков Ю. А. Адміністративне право України : навчальний посібник / Ю. А. Ведерніков, В. К. Шкарупа. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 336 с.; Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Юридична література, 2003. – 896 с.; Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у двох томах. Том 1. Загальна частина / ред. колегія: В. Б. Авер'янов (голова). – К. : Юридична думка, 2004. – 584 с.; Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади : монографія / Ю. П. Битяк. – Х. : Право, 2005. – 304 с.; Лазор О. Д., Лазор О. Л. Державна служба в Україні: навч. посіб. – К. : Дакор, 2009. – 560 с.; Пухтецька А. А. Європейські принципи адміністративного права та європейський адміністративний простір: Наук.-інформ. вид. / НАН України; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2007. – 88с. – Бібліогр.: 154 с.; Школик А. М. Порівняльне адміністративне право. – Львів: ЗУКЦ, 2007. – 308 с.; Цуркан М. Визначення поняття та сутності державної служби // Вісник Вищого адміністративного суду України. – 2009. –

№ 1. – С. 10-15.; Малиновський В. Я. Державна служба: теорія і практика : навчальний посібник / В. Я. Малиновський. – К. : Атіка, 2003. – 160 с.; Черноног Є. С. Державна служба: історія, теорія і практика : навч. посіб. / Є. С. Черноног. – К. : Знання, 2008. – 458 с.; Іншин М. Значення державної служби для розвитку сучасної України / М. Іншин, О. Серєда // Публічне право. – 2012. – № 3 (7). – С. 248–255.; Іншин М. І. Державна служба як сфера регулювання трудового права / М. І. Іншин // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 303–308.; Клемпарський М. М. Уточнення сучасної концепції державної служби в Україні як різновиду трудової діяльності / М. М. Клемпарський // Публічне право. – 2012. – № 4 (8). – С. 218–226.; Кагановська Т. Є. Конкурсний відбір як основа кадрового забезпечення органів державного управління: вітчизняний і зарубіжний досвід / Т. Є. Кагановська // Форум права. – 2011. – № 3. – С. 322–330.; Лукаш С. С. Адаптація інституту державної служби в Україні до міжнародних та європейських стандартів / С. С. Лукаш // Трудове право України в контексті європейської інтеграції : матеріали науково-практичної конференції ; м. Харків, 25-27 травня 2006 р. / за ред. В. С. Венедіктова. – Х. : Українська асоціація фахівців трудового права, Харківський національний університет внутрішніх справ, 2006. – С. 25–29.; Нижник Н. Р. Державний службовець в Україні: удосконалення підвищення кваліфікації (організаційно-правовий аспект) : монографія / Н. Р. Нижник, В. М. Олуйко, В. А. Яцюк. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2003. – 300 с.; Война Ю. В. Політичні та адміністративні посади в органах виконавчої влади / Ю. В. Война // Публічне управління: теорія та практика. – 2013. – № 1(13). – С. 93–97.

- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська, англійська.

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-13**
- *Назва дисципліни:* **Інформаційне право**
- *Тип дисципліни:* за вільним вибором студента циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* Чічкань М.В., к.ю.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися з основними поняттями та категоріями інформаційного права, чинним національним законодавством щодо інформаційної сфери, основними міжнародно-правовими актами, що регулюють питання інформаційної діяльності; системою та компетенцією органів державної влади, що здійснюють управління інформаційною сферою; ключовими аспектами інформатизації управлінського процесу.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок щодо використання норм та принципів національного та міжнародного права стосовно сфери інформаційних правовідносин, а також здійснення юридичного забезпечення інформаційної діяльності та надання інформаційних послуг.
- *Рекомендована література:* Кормич Б.А. Інформаційне право. підручник. Харків. 2011. 334 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-13**
- *Назва дисципліни:* **Порівняльне адміністративне право**
- *Тип дисципліни:* за вільним вибором студента циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* Чічкань М.В., к.ю.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися з історією формування та предметом адміністративного права у правових системах сучасності; основними підходами до розуміння поняття «публічна адміністрація», системою органів та діяльністю публічної адміністрації, а також контролем за публічною адміністрацією.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Адміністративне право», «Адміністративно-процесуальне право», «Адміністративно-деліктне право».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок щодо розуміння історії формування та предмету адміністративного права у правових системах сучасності, а також тлумачення нормативно-правових актів, які регламентують відносини у сфері публічної адміністрації.
- *Рекомендована література:* Школик А.М. Порівняльне адміністративне право.навч. посібник. - Львів. 2007.308 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-14**
- *Назва дисципліни:* **Порівняльне трудове право**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* Пузирний В.Ф., д.ю.н., проф., Денисенко К.В., асист.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із основними положеннями міжнародно-правового регулювання праці, всесвітніми і європейськими стандартами праці, існуючими національними системами трудового права різних країн світу, нормативними актами правового регулювання трудових відносин у зарубіжних країнах, а також правовими проблемами вітчизняного трудового права у порівнянні з іншими національними системами країн світової спільноти.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Проблеми теорії держави і права», «Трудове право», «Проблеми трудового права».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів правничого світогляду та системи знань про основні норми, положення і інститути трудового права зарубіжних країн у порівнянні з системою національного трудового права.
- *Рекомендована література:* 1) Порівняльне трудове право : Навч. посіб. / Б.С. Беззуб, Л.В. Голяк, О.М. Кісілевич та ін.; За заг. ред. А.С. Мацка. – К. : МАУП, 2005. – 176 с. 2) Трудове право України. Академічний курс. Підручник /за ред. П.Д. Пилипенка. - К., 2014, - 552 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-14**
 - *Назва дисципліни:* **Трудове право зарубіжних країн**
 - *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін професійної підготовки
 - *Рік навчання:* 1
 - *Семестр викладання:* весняний
 - *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.)
 - *Форма контролю:* диференційований залік
 - *Викладачі:* Пузирний В.Ф., д.ю.н.
 - *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із поняттям, ознаками, сучасними моделями та правовою природою трудового права в зарубіжних країнах, джерелами правового регулювання, правовими інститутами, порядком виникнення, зміни і припинення трудових правовідносин в зарубіжних країнах.
 - *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.
 - *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Трудове право», «Оплата праці», «Трудові спори», «Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю». *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на ознайомлення студентів із загальною характеристикою трудового законодавства зарубіжних країн, основ регулювання закордонним законодавством питань трудового договору, робочого часу і часу відпочинку, заробітної плати, основ колективно-трудоного регулювання і соціального партнерства, поняттям трудової юстиції.
- Рекомендована література:* Бойко М.Д. Порівняльне трудове право. Навчальний посібник. Курс лекцій. - К.: "Олан", 2006. - 381с.; Киселев И.Я. Зарубежное трудовое право. - М.: Издательская группа Норма-инфра М., 1998. - 263с.; Киселев И.Я. Сравнительное трудовое право: учеб.-М., Изд-во Простект, 2005.; Порівняльне трудове право: Навч. посіб. / Б.С. Беззуб, Л.В. Голяк, О.М. Кісілевич та ін.; За заг. ред. А.С. Мацка. - К.: МАУП, 2005. - 176 с.; Тихомиров Ю.А. Курс сравнительного правоведения. - М.: Издательство НОРМА, 1996. - 432с.; Трудовое и социальное право зарубежных стран: основные институты. Сравнительно-правовое исследование/Под ред Э.Б. Френкель - М.: Юрист, 2002.- 412 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
 - *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
 - *Мова навчання:* українська, англійська.

- *Код дисципліни: 081-Т-М-15*
- *Назва дисципліни: Педагогічна практика*
- *Тип дисципліни: практична підготовка*
- *Рік навчання: 2*
- *Семестр викладання: осінній*
- *Кількість кредитів: 9 (загальна кількість годин – 270 год.; самостійна робота – 270 год.)*
- *Форма контролю: диф. залік*
- *Викладачі: Рудик В.А., к.ю.н., доцент.*
- *Результати навчання: В результаті проходження практики студент повинен знати: сутність процесів навчання й виховання, їхні психолого-педагогічні основи; шляхи вдосконалення майстерності викладача, способи самовдосконалення; дидактику навчальної дисципліни; питання часткових методик за курсом; нові технології навчання; методи формування навичок самостійної роботи й розвиток творчих здібностей і логічного мислення студентів, наукові основи курсу, історію й методологію відповідної науки; уміти: проектувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою педагогічну діяльність; планувати навчальні заняття відповідно до навчального плану закладу й на основі його стратегії; забезпечувати міждисциплінарні зв'язки курсу з іншими дисциплінами; розробляти й проводити різні за формою навчання заняття найбільш ефективні при вивченні відповідних тем і розділів програми, адаптуючи їх до різних рівнів підготовки студентів; ясно, логічно викладати зміст матеріалу, опираючись на знання й досвід студентів; відбирати й використовувати відповідні навчальні засоби для побудови технологій навчання; аналізувати навчальну й учбово-методичну літературу й використовувати її для побудови власного викладу програмного матеріалу; організовувати навчальну діяльність студентів, управляти нею й оцінювати її результати; застосовувати основні методи об'єктивної діагностики знань студентів з предмету, вносити корективи в процес навчання з урахуванням даних діагностики; володіти методикою проведення заняття із застосуванням мультимедійних засобів навчання; створювати й підтримувати навчальне середовище, що сприяє досягненню цілей навчання; розвивати інтереси студентів і мотивацію навчання, формувати й підтримувати зворотній зв'язок; мати уявлення: про зв'язки предмета з майбутньою професійною діяльністю студентів; про методичні аспекти предмета в цілому, окремих тем і понять; про методи й прийоми складання завдань, вправ, тестів з різних тем; про можливість застосування комп'ютерної техніки в навчальному процесі.*
- *Спосіб навчання: самостійна робота*
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни): «Методика викладання юридичних дисциплін у ВНЗ», «Право інтелектуальної власності», «Проблеми трудового права», «Адміністративно-процесуальне право».*
- *Зміст дисципліни: Проходження педагогічної практики спрямоване на формування у студентів магістратури спеціальності 081 «Право» системи необхідних дидактичних умінь та навичок педагогічної підготовки, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи педагога умовах.*
- *Рекомендована література:*
 1. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст. 2004.
 2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник. - К.: Вища школа, 1998. - 560с.
 3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. - К: Логос, 2003.-221с.
 4. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. магістратури. - К.: Освіта, 2005.-396с.
 5. Галагузов В.М., Євнух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні. - К.: Освіта, 1995.-241с.
 6. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології.-К.:Світ,2004.-147с.
 7. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационно-методическое обеспечение. - К.: Высшая школа,1990.-195с.
 8. Коротяев Б.І., Гришин Є.О., Устинко О.А. Педагогіка вищої школи. - К.: Освіта,1990.

9. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. - К.: Логос, 2006,-215с.
 10. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А. Зязюна.- К.: Вища школа, 1997.
 11. Подоляк Л.Г., Юрченко В.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів. - К.: Дивосвіт, 2006. -236с.
 12. Фокин Ю.Г. Преподавание и воспитание в высшей школе: Учебное пособие для студентов вузов. - М.: ИНФРА-М, 2002. - 287с.
 13. Чернилевский Д.В., Филатов О.К. Технология обучения в высшей школе / под ред. Д.В. Чернилевского. - М.: Высшая школа, 1996. -212 с.
- *Форми і методи навчання: самостійна робота*
 - *Методи і критерії оцінювання: рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: підсумковий контроль (захист практики) – 100 балів (диф. залік).*
 - *Мова навчання: українська*
-

- *Код дисципліни:* **081-Т-М-16**
- *Назва дисципліни:* **Переддипломна практика**
- *Тип дисципліни:* практична підготовка
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* осінній (3)
- *Кількість кредитів:* 9 (загальна кількість годин – 270 год.; самостійна робота - 270 год.)
- *Форма контролю:* диф. залік
- *Викладачі:* Пузирна Н.С., к.ю.н., доцент кафедри.
- *Результати навчання:* Переддипломна практика покликана формувати у майбутніх фахівців професійні вміння та навички з історії розвитку конкретної наукової проблеми в галузі, її роль і місце в науковому напрямку, що вивчається, методики дослідницької роботи при аналізі конкретних явищ і процесів у сфері досліджуваних правовідносин. По проходженню практики, студент має одержати наступні компетентності: вміти організувати свою працю, знаходити нестандартні рішення типових задач, вести організаційно-управлінську, дослідно-аналітичну і практичну діяльність на різних об'єктах професійної діяльності, визначати найбільш ефективні засоби вирішення правової проблеми, з'ясовувати причинно-наслідкові зв'язки, що знаходяться в основі досліджуваної наукової проблеми, інтерпретувати результати аналізу та запропонувати заходи з оптимізації діяльності, використовувати діагностичний інструментарій, адекватний завданню, визначати проблему, формулювати гіпотези і вирішувати завдання, що виникають у ході науково-дослідницької діяльності і вимагають поглиблених професійних знань, формувати план дослідження, вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати існуючі і розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження, обробляти отримані результати, аналізувати й осмислювати їх з урахуванням наявних літературних даних, вести бібліографічну роботу, з використанням сучасних інформаційних технологій, представляти підсумки проведеної роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, оформлених згідно з вимогами, з використанням сучасних засобів редагування і друку, використовувати отримані результати проведеного наукового дослідження. Внаслідок проходження практики, студент повинен оволодіти навичками самостійної науково-дослідницької діяльності, що вимагає широких знань у відповідному напрямку, методологією і сучасною проблематикою галузі знань 08 „Право”, навичками організації наукових досліджень, використанням емпіричних методів збору й аналізу, інформацією в тій чи іншій науковій сфері, пов'язаної з магістерською роботою, професійними навичками роботи з конкретними програмними продуктами й інформаційними ресурсами, методами збору інформації, її збереження.
- *Спосіб навчання:* самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Конституційне право», «Трудове право», «Господарське право», «Право інтелектуальної власності», «Адміністративне право».
- *Зміст дисципліни:* Зміст переддипломної практики визначається вимогами освітньо-професійної програми підготовки магістрів за спеціальністю 081 «Право». Алгоритм проходження практики визначається магістрантом відповідно до теми обраної магістерської роботи та програми переддипломної практики.
- *Рекомендована література:*
 1. Конституція України від 28.06.1996р. // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30 (23.07.96), ст. 141.
 2. Кодекс законів про працю України: Затверджений Законом УРСР від 10.12.1971 р. № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1971. - додаток до № 50. - Ст. 375.
 3. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (в ред. Закону України від 21 листопада 2002 р. № 229-IV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 2. - Ст. 10.
 4. Про колективні договори і угоди: Закон України від 1 липня 1993 р. № 356-XIV (зі змін. і доп.) // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 36. - Ст. 361.
 5. Про оплату праці: Закон України від 24 березня 1995 р. № 108/95- ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1995. - № 17. - Ст. 23
 6. Закон України "Про пенсійне забезпечення" від 05.11.1991р. // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 3 (21.01.92), ст.10.

7. Закон України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" від 28.02.1991р. // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, № 16 (16.04.91), ст. 200.
8. Закон УРСР "Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні" від 21.03.1991р. // Відомості Верховної Ради УРСР, 1991, № 21 (21.05.91), ст. 252.
9. Закон України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" від 20.12.1991р. // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 15 (14.04.92), ст. 190.
10. Закон України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб" від 09.04.1992р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 29. - Ст. 399.
11. Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" від 22.10.1993р. // Відомості Верховної Ради України, 1993, № 45 (09.11.93), ст. 425.
12. Закон України "Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні" від 16.12.1993р. // Відомості Верховної Ради України, 1994, № 4 (25.01.94), ст. 18.
13. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998р. // Офіційний вісник України, 1998, № 6 (26.02.98), ст. 219.
14. . Закон України « Про соціальний захист дітей війни» від 18.11.2004, // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 4, ст.94.
15. Закон України «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей» від 02.06. 2005 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 26, ст.354.
16. Про Міністерство соціальної політики України: положення: Затв. Указом Президента України від від 06.04.2011 р. // Офіційний вісник Президента України від 18.04. 2011 р., № 9, стор. 53, стаття 542.
17. Про Пенсійний фонд України: положення: Затв. Указом Президента України від від 06.04.2011 р. // Офіційний вісник Президента України від 18.04. 2011 р., № 9, стор. 24, стаття 537.
18. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: Затв. Міністерством освіти України від 08.04.93 № 93 // Студент і закон. — К.: Четверта хвиля, 1997. — С. 122–137.
19. Болотіна Н.Б. Право соціального захисту України: Навч. посіб. - К.: Знання, 2005.- 615 с. – (Вища освіта 21 століття).
20. Болотіна Н.В. Трудове право України: Підручник. - 5-те вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 860 с.
21. Венедиктов В.С., Мельник К.Ю. Основи трудового права України: Навч. посіб. - Х.: Консум, 2005. - 170 с.
22. Золотарева Т.Ф. Практика в системе подготовки специалистов социальной работы в вузе: Учебно-методическое пособие. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К^о», 2004. – 128 с.
23. Костюк В.Л. Джерела трудового права України: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. - 2000. - 20 с.
24. Лазор В.В. Правове регулювання трудових спорів, конфліктів і порядок їх вирішення на сучасному етапі: Монографія. — Луганськ: Література, 2004. — 352 с.
25. Литвиненко В.М. Право на соціальні послуги як складова права на соціальний захист // Трудове право України: сучасний стан та перспективи: Матеріали науково-практичної конференції; м. Сімферополь, 22-24 травня 2008 р. / За ред. проф. В.С.Венедіктова. – Сімферополь: Українська асоціація фахівців трудового права, Кримський юридичний інститут, 2008. – С.270 -276.
26. Пилипенко П.Д. Проблеми теорії трудового права: Монографія. - Л.: Вид. центр Львів, нац. ун-ту імені Івана Франка, 1999.- 214 с.
27. Прилипко С. Право на пенсійне забезпечення та його реалізація в умовах ринкової економіки // Право України. – 2003. – № 2. – С. 45 – 48.
28. Ротань В.Г., Зуб І.В., Стичинський Б.С. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. -8-ме вид., доп. і перероб. - К.: А.С.К., 2007. - 944 с.

29. Рудик В.А. Забезпечення права людини на соціальний захист з огляду діяльності Конституційного суду України // Актуальні проблеми держави і права: Збірник наукових праць. Вип. 37 / Редкол.: С.В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; Відп. за вип. Ю.М. Оборотов. – Одеса: Юридична література, 2008. – С. 106-109.
30. Рудик В.А. Соціальний захист громадян: про питання понятійно-термінологічного складу в теорії та практиці // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – №3. – С.97-100.
31. Сільченко С.О. Строковий трудовий договір за законодавством України: поняття, види, умови укладення, зміни та припинення: Монографія. - Х.: Золоті сторінки, 2005. - 204 с.
32. Сташків Б.І. Механізм забезпечення прав людини у сфері соціального захисту: проблеми гарантій // Право України. – 2007. – № 9. – С.21–24.
33. Сташків Б.І. Теорія права соціального забезпечення: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005.- 405 с. – (Вища освіта 21 століття).
34. Феськов М.М. Трудове законодавство України і Європейська соціальна хартія (переглянута) і питання адаптації: Монографія. - К.: Знання, 2005. - 276 с.
35. Чічкань М.В. Соціальний захист чи соціальне забезпечення? // Південноукраїнський правничий часопис. – 2008. – № 4. – С. 218–221.
36. Шумна Л.П. Прожитковий мінімум // Великий енциклопедичний словник / За ред. акад. НАН України Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ „Видавництво „Юридична думка”, 2007. – С. 730.
37. Ярошенко О. М. Теоретичні та практичні проблеми джерел трудового права України: Монографія. - Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – 456 с.
38. Vasak K.A. 30-year Struggle // UNESCO Courier. – 1977. Nov. – P. 18.
39. Berlin I. Two Concepts of Liberty // Essays on Liberty. – Oxford, 1989. – P. 15.
40. Beveridge W. Social Insurance and Allied Service. – London. – HMSO. – Cmd. 6404.
41. European social PolicyForum. Brussels, 24-26 June.1998. Summary report / Ed. by M. Carley. - № 29, 28, 38.
42. ABC of women workers' rights and gender equality (Second edition) (ISBN 978-92-2-119622-8), Geneva, 2007.ABC of women workers' rights and gender equality (Second edition) (ISBN 978-92-2-119622-8), Geneva, 2007.
43. Положення про проведення практики студентів Чернігівського державного технологічного університету, затверджене наказом ректора від 15.05.2013 р. №67. URL: stu.cn.ua/media/files/pdf/evaluation.pdf
44. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України: наказ міністерства освіти від 08.04.93. №35 / Законодавство. Верховна рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
45. Методичні вказівки до проходження переддипломної практики.
- *Форми і методи навчання*: самостійна робота
 - *Методи і критерії оцінювання*: рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: підсумковий контроль (захист практики) – 100 балів (диф. залік).
 - *Мова навчання*: українська